

Lokal överenskommelse om samverkan för att minska arbetslösheten bland unga och nyanlända

---

Arbetsförmedlingen och Trelleborgs kommun

2017-12-31

Parter

Trelleborgs kommun, organisationsnummer 212000-1199

Arbetsförmedlingen Trelleborg, organisationsnummer 202100-2114

Syfte

Att genom samverkan, utifrån lokala behov, långsiktigt och varaktigt minska ungas och nyanländas arbetslöshet.

Mål

- 1) att minska andelen unga i KAA som varken arbetar eller studerar med:
  - 10 procent år 2018¹
- 2) att 100 procent utan gymnasieexamen ska bli kontaktade via brev/mail inom 1 arbetsdag och erbjudas motiverande och vägledande insatser².
  - Av dessa ska 40 procent i Trelleborg återgå till studier.
- 3) att från aktuell nivå gällande försörjningsstöd minska andelen ungdomar med försörjningsstöd med 10 procent årligen.
- 4) De ensamkommande barn och unga som inte gör progression i skolan ska under 2018 vara inskrivna på Arbetsförmedlingen och i samverkan erbjudas adekvata arbetsmarknadsinsatser.
- 5) att andelen ungdomar som har varit arbetssökande mer än sex månader ska minska fram till 2018-12-31³:
  - i Trelleborg från dagens nivå (okt 2015) på 32 procent till 25 procent.
- 6) att i samverkan och från dag 1 i kommunen erbjuda 100% av de nyanlända inom etableringen insatser för att de ska etableras på arbetsmarknaden.
- 7) att 60% av de nyanlända inom etableringen ska vara etablerade på arbetsmarknaden när deras etableringstid är slut⁴

Målgrupp

---

¹ För mer information, se bilaga 1.

Mål nummer 2 ska följas upp med kvantifierbara värden vid kommande revidering.

³ Andel ungdomar: andelen ungdomar av alla arbetslösa ungdomar som har varit arbetslösa mer än sex månader.

⁴ Följs upp vid kommande revidering.

Parterna är överens om att målgruppen för överenskommelsen definieras som

1. unga i åldern 16 till 24 med tillfälligt uppehållstillstånd som behöver fullfölja en gymnasieutbildning samt unga mellan 16-24 år som varken arbetar eller studerar, eller som är undersysselsatta.
2. nyanlända som ingår i eller har ingått i Arbetsförmedlingens etableringsuppdrag.

Personerna kan finnas registrerade på flera ställen samtidigt och redovisas enligt nedanstående tabell.

Unga 16-24 år (bilaga 1)

Trelleborg - Folkmängd 2017-08-31, efter åldersgrupp & kön

Kön	16-19 år	16-24 år
Kvinnor	880	2025
Män	973	2264
Totalt	1853	4289

En utförligare beskrivning och kartläggning finns i bilaga 1 för unga 16-24. Parterna är medvetna om att målgruppens storlek och sammansättning, såsom den uttrycks i denna kartläggning, ligger till grund för överenskommelsen.

Redovisning av befintlig verksamhet unga (bilaga 2)

Parterna är överens om att utgångspunkten för samverkan är den nulägesbild och som beskrivs i bilaga 2; befintliga verksamheter och insatser.

Nyanlända vuxna inom etableringen (bilaga 3)

Trelleborg – nyanlända totalt samt inom etableringen – september 2017, efter kön

Kön	Antal
Kvinnor, nyanlända	134
Män, nyanlända	205
Totalt	339
Kvinnor, i etableringen	101
Män, i etableringen	147
Totalt	248

En utförligare beskrivning och kartläggning finns i del 1 för nyanlända inom etableringen. Parterna är medvetna om att målgruppens storlek och sammansättning, såsom den uttrycks i denna kartläggning, ligger till grund för överenskommelsen.

Redovisning av befintlig verksamhet och lokala jobbspår, nyanlända (bilaga 4)

Parterna är överens om att utgångspunkten för samverkan är den nulägesbild och som beskrivs i bilaga 4; befintliga verksamheter och insatser.

Verksamhet som ska bedrivas i samverkan (bilaga 5)

Parterna är överens om att överenskommelsen bygger på att stärka samverkan mellan de aktörer som i nuläget ansvarar för de insatser som görs för att minska ungdomsarbetslöshet och arbetslöshet bland nyanlända.

Parterna är överens om att överenskommelsen ska utgå från ett jämställdhetsperspektiv och i dialog med målgruppen.

Parterna är överens om att samverkan innebär möjlighet att prova på nya innovativa och kreativa arbetssätt och metoder. Parterna är likaså överens om att systematiskt, stegvis, cirkulärt och avgränsat utvärdera arbetssättet och samverkan, samt ge utrymme för att våga prova nytt och våga fullfölja för att nå de övergripande målen. Detta bidrar också till ett säkerställande av att offentliga medel används så effektivt som möjligt.

Dokumentation och uppföljning

Kommunen ansvarar för att löpande registrera deltagarens aktiviteter under tiden som de är inskrivna och överföra denna information till Arbetsförmedlingen. Personuppgiftslagen (1998:204) med tillhörande förordning, ska iakttas vid all hantering av personuppgifter.

Arbetsförmedlingen åtar sig att ansvara för dokumentation på individnivå för att möjliggöra nationell uppföljning.

Parterna är överens om att inom överenskommelsen ta fram en struktur för rapportering mellan parterna.

Överenskommelsens varaktighet och revidering

Överenskommelsen gäller fr.o.m. 2018-01-01 och tillsvidare.

Parterna i överenskommelsen äger processen och kan revidera överenskommelsen vid behov. En eventuellt reviderad överenskommelse tillsänds Dua.

Överenskommelsen revideras i övrigt en gång per år.

Trelleborg, 2017-12-31

Sektionschef, Arbetsförmedlingen

Tf. Arbetsmarknadschef, Trelleborg kommun

Bilaga 1

Kartläggning av målgruppen unga 16-24 år - storlek och sammansättning

---

Trelleborg, 2017-12-31

Innehåll

Inledning	8
Gymnasieelever som ej är behöriga till gymnasiet.....	9
Gymnasieströmning - Gymnasieelever som fullföljer sin utbildning inom 3 år	10
Andel med examen inom 3 år	11
Andel gymnasieelever med examen inom 3 år, hemkommun, startår 2016/2017	11
Andel ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning, 2015	12
Unga som varken arbetar eller studerar - UVAS	13
Unga hos kommunen	13
Antal unga under 25 år med försörjningsstöd.....	13
Antal med försörjningsstöd september 2017 efter orsakskategori	14
Unga i kommunens aktivitetsansvar	15
Antal individer fördelade på åtgärd/insats inom KAA jan - juni 2017.....	16
Antal individer i KAA som ej studerar eller arbetar.....	17
Unga hos Arbetsförmedlingen	17
Unga inskrivna hos Arbetsförmedlingen i åldersgruppen 16-24	17
Antalet individer som omfattas av etableringsuppdraget, september 2017	18
Antal inskrivna hos Arbetsförmedlingen utifrån utbildningsnivå, åldersgrupp 16-24, september 2017	18
Sökande med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, åldersgrupp 16-24, augusti 2017	19
Unga i åldersgruppen 16-24 år som är inskrivna hos Arbetsförmedlingen och som har insatser	19
Unga utan känd aktivitet	20
Andel unga som varken arbetar eller studerar 16-24 år, 2014, Trelleborg.....	21
Undersysselsatta ungdomar	22
Timanställda och deltidsarbetslösa hos Arbetsförmedlingen	22
Arbetslösa eller deltidsarbetslösa sökande	23
Målgruppens behov	23
Dialog 23	
Jämställdhetsperspektiv	24

Inledning

Kartläggningen visar målgruppens storlek, sammansättning och behov. Där det är möjligt skildrar kartläggningen skillnader inom målgruppen avseende t.ex.

kön, ålder, funktionsnedsättning, inrikes- och/eller utrikesfödd samt utbildningsnivå, som har relevans för de ungas etablering på arbetsmarknaden.

Kartläggningen sker genom att information som redan finns hos kommunen och Arbetsförmedlingen samlats. Förnyade eller ytterligare fördjupade kartläggningar kan behöva göras i utarbetandet av överenskommelsen. Syftet är att få en så heltäckande, gemensam bild av hela målgruppen som möjligt.

Trelleborg - Folkmängd 2017-08-31, efter åldersgrupp & kön

	16-19 år	16-24 år
Män	973	2 264
Kvinnor	880	2 025
Totalt	1 853	4 289

Källa: Trelleborgs kommun

Unga som inte påbörjar, hoppar av eller inte fullföljer gymnasieutbildning riskerar för återkommande arbetslöshet. Kartläggning av denna grupp ger en bild av hur många unga som riskerar att förbli arbetslösa och kan komma att behöva stöd från kommunen och/eller Arbetsförmedlingen.

I gruppen unga som riskerar att hamna i arbetslöshet ingår de som inte når målen i grundskolan och saknar behörighet till gymnasiets nationella program samt antalet unga som bor i kommunen och inte fullföljer gymnasiet under en period av 3 år.

Gymnasieelever som ej är behöriga till gymnasiet

	Antal elever i åk 9	Ej behöriga läsåret 2010/11 (%)
Flickor	261	12,3
Pojkar	250	12,4
Samtliga	511	12,3

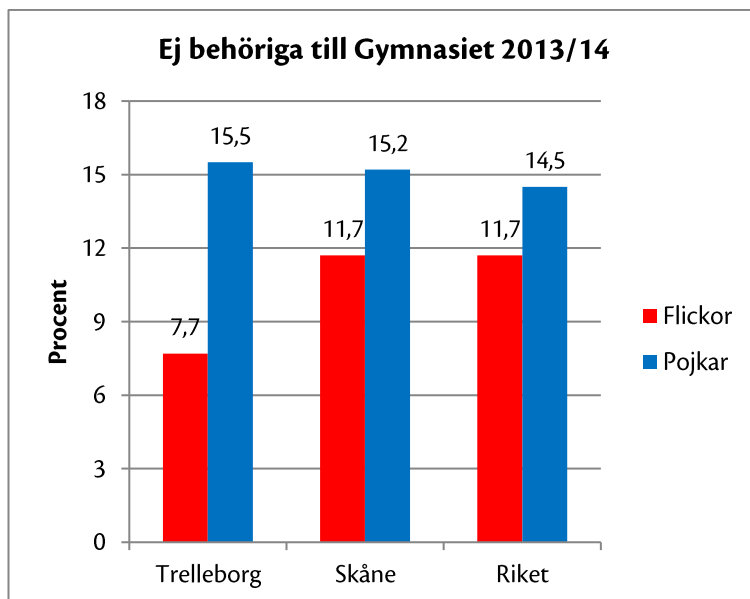
	Antal elever i åk 9	Ej behöriga läsåret 2011/12 (%)
Flickor	229	12,2
Pojkar	248	13,3
Samtliga	477	12,8

	Antal elever i åk 9	Ej behöriga läsåret 2012/13 (%)
Flickor	206	9,7
Pojkar	238	16,0
Samtliga	444	13,1

	Antal elever i åk 9	Ej behöriga läsåret 2017/2018 (%)
Flickor	205	6,8
Pojkar	250	12,4
Samtliga	455	9,8

Källa: Siris 2015a

Som det framgår av tabellen ovan ökade andelen elever i Trelleborg som inte hade behörighet till gymnasiet något mellan 2010 och 2013. Av samtliga elever var 12,3 procent obehöriga till gymnasiet år 2010 och 13,1 procent 2013. Läsåret 2017/18 minskade andelen obehöriga till gymnasiet; av totalt 455 elever var 9,8 procent obehöriga till nationella program på gymnasiet (detta motsvarar ca 45 elever). Varje år har det varit större andel av pojkarna än av flickorna som varit obehöriga; år 2013 var andelen av flickorna 7,7 procent, medan den var 15,5 procent av pojkarna.

Källa: Siris 2015a

Ej behöriga till gymnasiet 2017/2018 (nationella program)	Trelleborg	Skåne	Riket
Flickor	10,5%	*	12,6%
Pojkar	18,7%	*	17,3%
Totalt	15,0%	14,0%	15,0%

Källa: Skolverket.se/ ist antagningssystem

Andelen elever som inte är behöriga till gymnasiet är något färre i Trelleborg än i länet och riket som helhet. Dock är andelen pojkarna som inte är behöriga, 18,7 procent, något högre i Trelleborg än motsvarande andel i både länet (15,2 procent) och riket (17,3 procent).

Gymnasieströmning - Gymnasieelever som fullföljer sin utbildning inom 3 år

Genomströmningen på gymnasiet, det vill säga hur många som inte fullföljer sin utbildning inom tre år, kan ge en bild av hur många unga som löper risk att blir arbetslösa.

Alla nationella program är treåriga och omfattar 2 500 poäng. För examen krävs minst 2 250 godkända poäng och inom ramen för dem godkänt i svenska, engelska, matematik och gymnasiearbetet. Elever som inte uppfyller kraven för examen får ett studiebevis.

Antalet elever i introduktionsprogrammen ökar och har ökat markant efter flyktingvågen 2015. Dock finns det ännu inte någon statistik över andel med examen för denna grupp.

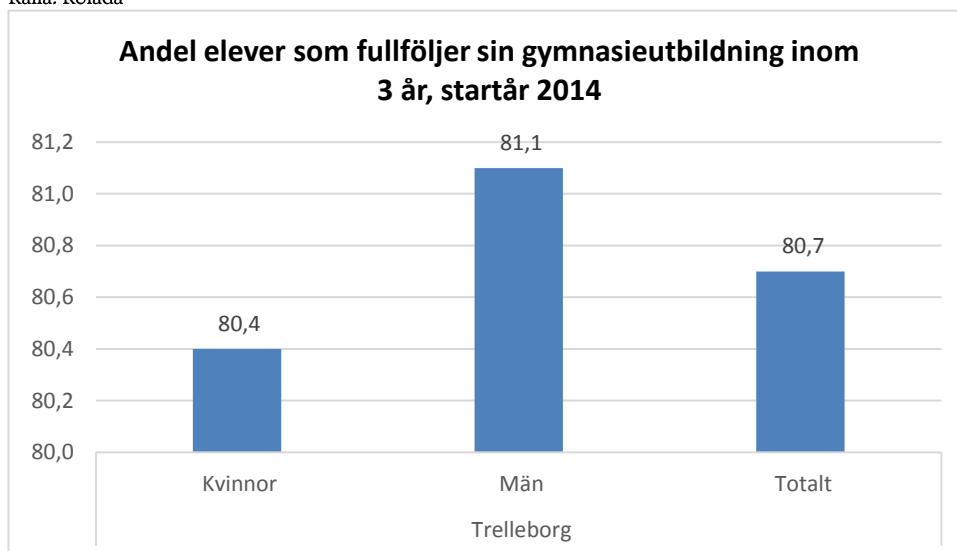
Andel med examen inom 3 år

Typ av studier	Andel (%) studerande per inriktning	Andel (%) med examen inom 3 år
Högskoleförberedande program	50,9%	79,7%
Yrkesprogram	35,4%	67,5%
Introduktionsprogram	13,7%	*

Observera att om resultatuppgiften baseras på färre än 10 elever visas inga resultat (*)

Källa: Kolada

Källa: Kolada

Andelen elever som fullföljer sin utbildning inom 3 år har sedan 2011/2012 gått upp markant och Trelleborg ligger nu i fas med övriga Skåne. Av de elever som påbörjade gymnasiet 2014 var det totalt 807% som fullföljde, att jämföra med endast 55% av de som började 2011/2012!

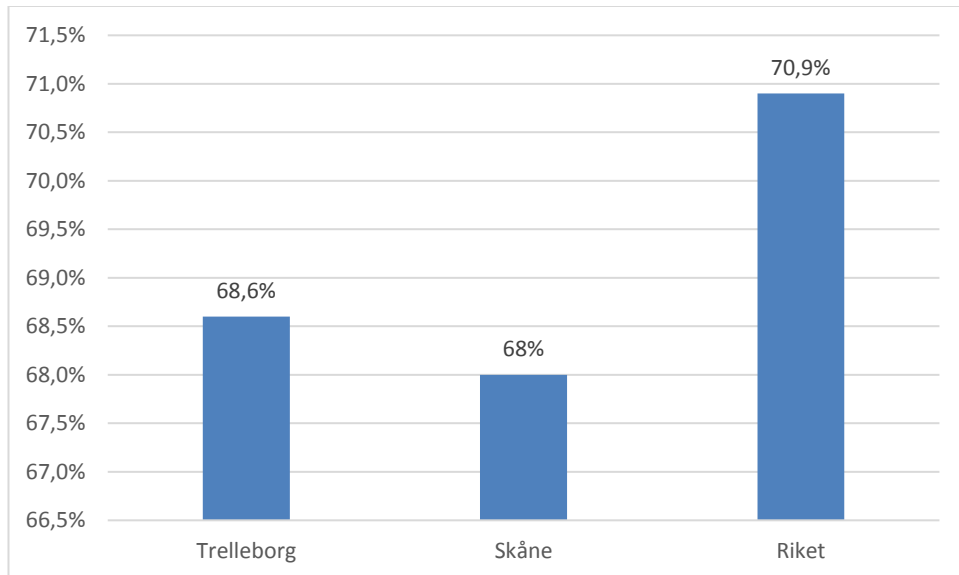
Andel gymnasieelever med examen inom 3 år, hemkommun, startår 2016/2017.

Trelleborg	Kvinnor	71,8%
	Män	61,3%
	Totalt	66,3%

Källa: Kolada

Tabellen ovan visar gymnasieelever med examen inom 3 år folkbokförda i Trelleborg. I jämförelse med Skåne, 67,6%, ligger Trelleborg något under men strax över resultaten på riksnivå, 65,2%.

Andel ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning, 2015

Källa: Kolada

Diagrammet visar andelen unga vuxna som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter avslutad gymnasieutbildning. I Trelleborg är det 68,6%, v procent som är etablerade 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning, i länet 68% procent och i riket 70,9%.

Andelen kvinnor i Trelleborg som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning är 77,5 procent, motsvarande för unga män är 61,5% procent. Vi kan alltså se ifrån tidigare år att andelen kvinnor som är etablerade på arbetsmarknaden 2 år efter avslutad utbildning har ökat med mer än 10% (67%, 2013) medans andelen för män har minskat något (62,9% 2013).

Ensamkommande ungdomar

Definition: På Arbetsmarknadsförvaltningen och i Trelleborgs kommun är definitionen för att vara etablerad lika med att vara självförsörjande och ha en bostad.

Inom Arbetsmarknadsförvaltningen är fokus på etablering starkt och för de ensamkommande så har 100% avslutats till självförsörjning 2017 (ej inräknat de som flyttat eller skrivs upp i ålder). Den löpande systematiska uppföljningen gör att vi har mycket bra koll på våra sökande och ensamkommande vilket i sin tur leder till att de får möjlighet att etableras på arbetsmarknaden. Trelleborgs kommun har tagit emot 7 ensamkommande ungdomar totalt 2017. Det är en måluppfyllelse på 65%. Kommunen blev undantagen anvisningar under 2016 utifrån flyktingströmningen 2015 där Trelleborg var mottagarkommun. Under 2018 räknar kommunen med att ta emot ca 11-12 ensamkommande barn och ungdomar.

Unga som varken arbetar eller studerar - UVAS

Gruppen unga som varken arbetar eller studerar inkluderar unga inskrivna hos Arbetsförmedlingen oavsett utbildningsnivå (förgymnasial, gymnasial, eller eftergymnasial), unga i kommunen med ekonomiskt bistånd, unga inom kommunens aktivitetsansvar samt unga som varken arbetar eller studerar. I gruppen ingår också unga nyanlända 16-24 år.

Unga hos kommunen

Här ingår unga med försörjningsstöd och unga inom KAA (kommunens aktivitetsansvar).

Antal unga under 25 år med försörjningsstöd

I september månad fanns det totalt 38 unga under 25 år i Trelleborg som hade försörjningsstöd. Mellan 16 och 19 år hade 16 personer försörjningsstöd. Mellan 20 och 24 år hade 22 personer försörjningsstöd. Av dessa var det 1 person mellan 16-19 som var nyanländ i september.

Antal med försörjningsstöd september 2017 efter orsakskategori

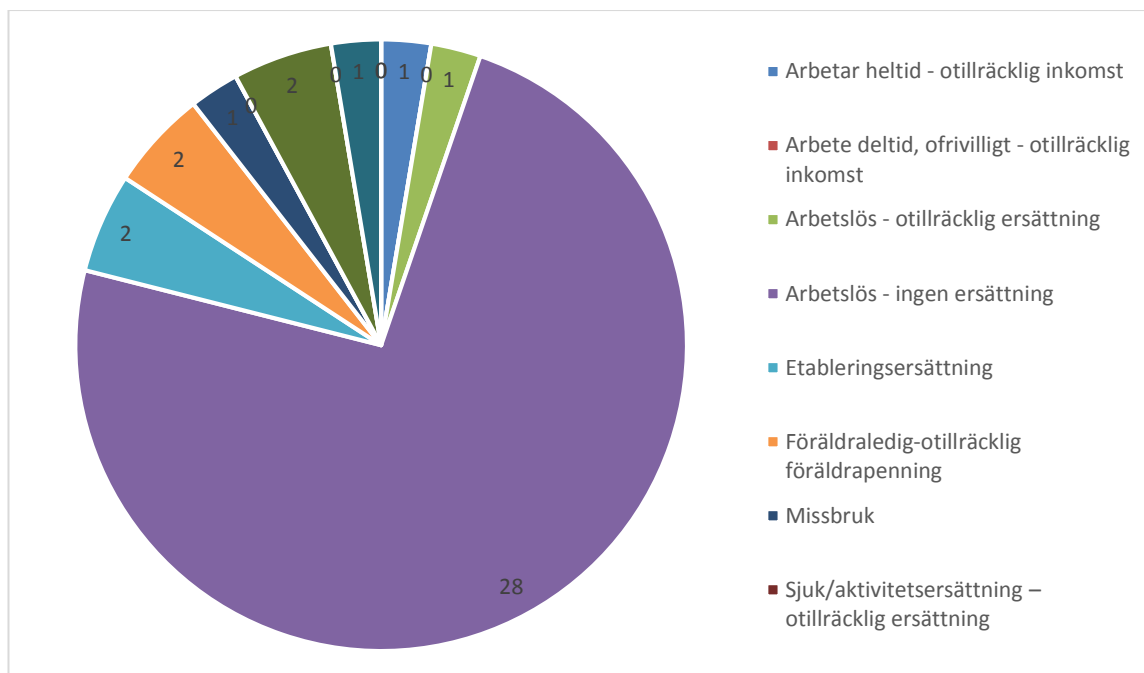
Cirkeldiagrammet längre ner visar antal bifallsbeslut för försörjningsstöd, efter orsakskod. I sorteringen har dubletter tagits bort då en person i realiteten kan ansöka om försörjningsstöd flera gånger samma månad.

Eftersom kommunen har som långsiktigt mål att applicera samma metoder på alla åldersgrupper så finns det en tabell med åldersgruppen 16-65 år (totalt antal) och ett diagram med åldersgruppen 16-24 år, utifrån orsakskod.

Orsakskategori	16-24	16-19
Arbetar heltid - otillräcklig inkomst	1	1
Arbete deltid, ofrivilligt - otillräcklig inkomst	0	0
Arbetslös - otillräcklig ersättning	1	0
Arbetslös - ingen ersättning	28	14
Etableringsersättning	2	0
Föräldraledig-otillräcklig föräldrapenning	2	1
Missbruk	1	0
Sjuk/aktivitetsersättning – otillräcklig ersättning	0	0
Sjukskriven läkarintyg - ingen sjukpenning	2	0
Sjukskriven läkarintyg - otillräcklig sjukpenning	0	0
Frihetsberövad	1	0
Övrigt – sjukers. utan rätt till ersättning	0	0
Övrigt dödsbo	0	0
Totalt	38	16

Källa: Trelleborgs kommun

Försörjningsstöd, 16-24 år, september 2017, efter orsakskod

Källa: Trelleborgs kommun

I redovisningen av orsakerna har september månad utifrån att det ofta är en månad utan avvikande upp- eller nedgångar i antalet med försörjningsstöd. I september 2017 uppbar totalt 317 personer försörjningsstöd, varav 38 personer var mellan 16 och 24 år. Av dessa uppbar 2 personer etableringsersättning varav 1 person uppbar tillfälligt uppehållstillstånd.

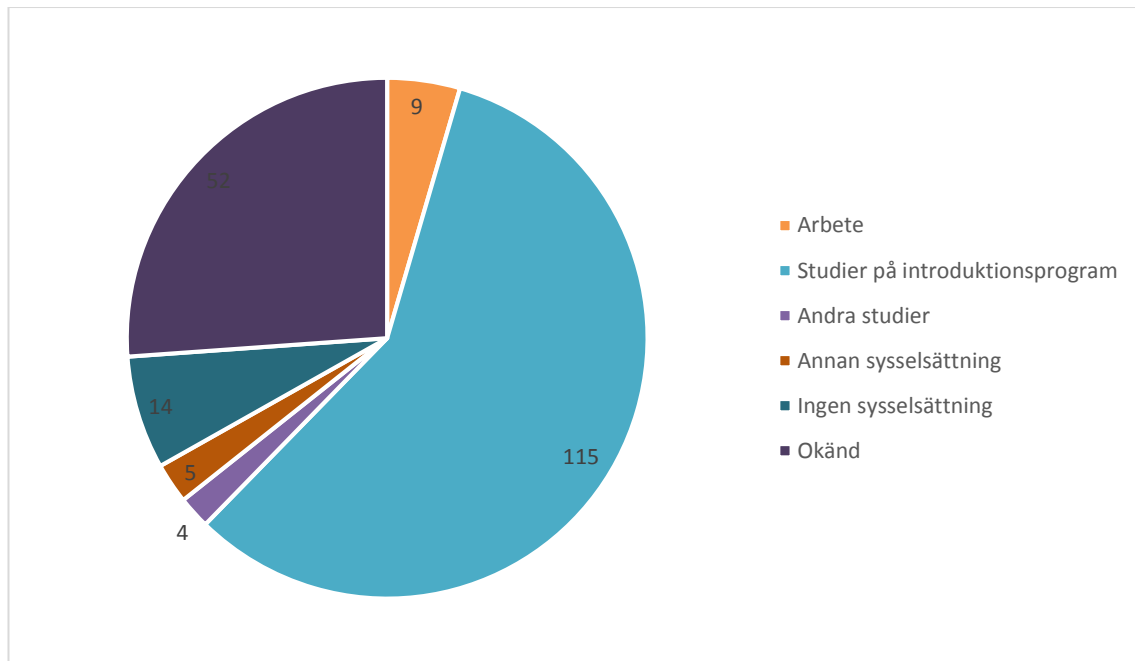
Den vanligaste orsaken till försörjningsstöd är "arbetslös - ingen ersättning" med totalt 146 bifallsbeslut, varav 28 beslut var till åldersgruppen 16-24 år (varav 14 beslut var till personer i åldersgruppen 16-19 år).

Enligt Öppna jämförelser av försörjningsstöd 2015 är andelen unga vuxna 18-24 år i Trelleborg 8,1 procent. I länet är andelen unga vuxna i samma åldersgrupp 6,9 procent och i riket 8,9 procent.

Unga i kommunens aktivitetsansvar

Det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) omfattar ungdomar folkbokförda i kommunen som inte "genomför eller har fullföljt utbildning på nationella program i gymnasieskola, gymnasiesärskola eller motsvarande utbildning" (Skolverket 2015a). Elever har fullföljt ett nationellt program om de får ett examensbevis. Elever med studiebevis omfattas av KAA, liksom elever på något av introduktionsprogrammen (Skolverket 2015a).

Antal individer fördelade på åtgärd/insats inom KAA jan - juni 2017

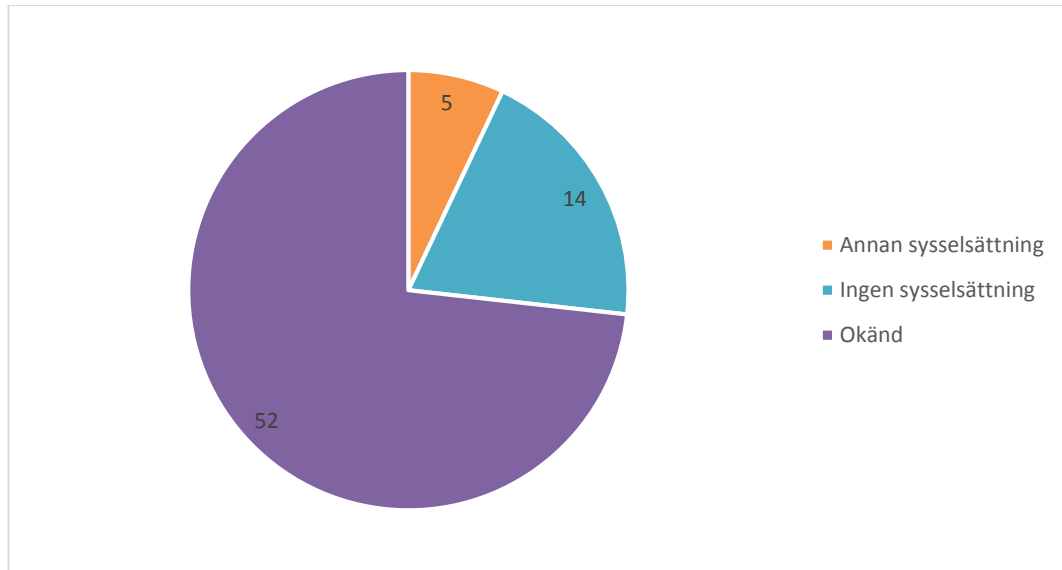

Källa: Trelleborgs kommun

1 januari till 30 juni 2017 fanns totalt 202 individer som var registrerade som KAA i Trelleborgs kommun. Diagrammet ovan visar åtgärd/insats inom KAA och då vilken åtgärd/insats en individ befann sig i när individen registrerades i KAA. Den största gruppen, 115 personer, befann sig i studier inom introduktionsprogram. Den andra största gruppen, 52 personer, hade aktivitet "okänd"⁵. Att den gruppen är förhållandevis stor beror alltså på att statistiken avser vilken åtgärd/insats som individen befann sig i när den registrerades i KAA. I Trelleborgs kommun ligger ansvaret för KAA på Arbetsmarknadsförvaltningen. Det förs ett aktivt och systematiskt uppföljningsarbete där det regelbunden uppsökande verksamhet är en viktig del. Detta görs med hjälp av e-mail, telefon, sms, reguljär post och hembesök. Det förs också en löpande dialog med skolorna i och utanför kommunen med syfte att få kontakt med ungdomar innan de skrivs ut ifrån skolan, detta för att inga ungdomar ska bli hemmasittande. I dagsläget kontakter Arbetsmarknadsförvaltningen 100 % av alla KAA-ungdomar inom 1 arbetsdag. Därför är antalet med aktivitet "ingen sysselsättning" betydligt lägre i statistiken för de som varit registrerade under KAA en period. Det gör att det för halvåret januari – juni 2017 inte är en enda ungdom som man inte har fått tag på. *Notera att systemet för registrering av KAA-ungdomar har utvecklats, och fortfarande utvecklas, sedan 2015, några kategorier har tagits bort, andra har lagts till. Systemet utvecklas fortlöpande men är inte rättssäkert då ungdomar skrivs in och ut från dag till dag. Det sker även en del felregistreringar. Med detta sagt bör statistiken ses som en fingervisning och inte som en absolut sanning.*

⁵ Uppgifterna är inhämtade via Det interkommunala ersättningssystemet (IKE) som är direktkopplat till de uppgifter som Skolverket löpande emottar ifrån skolor i landet när en elev har skrivits ut ifrån skolan.

Antal individer i KAA som ej studerar eller arbetar

Källa: IKE, Trelleborgs kommun

Individer med åtgärd "okänd", "annan sysselsättning" samt "ingen sysselsättning" kan tillsammans sägas utgöra den grupp inom KAA som varken studerar eller arbetar. Första halvåret 2017 räknades 71 unga in i den gruppen. I "annan sysselsättning" ingår bland annat personer som är föräldralediga, är ute och reser, har ett beroende etc.

Det är fler män än kvinnor som finns bland de som ingår i det kommunala aktivitetsansvaret: 130 män jämfört med 72 kvinnor. I "studier inom introduktionsprogram" är antalet män 66, medan antalet kvinnor är 49.

Unga hos Arbetsförmedlingen

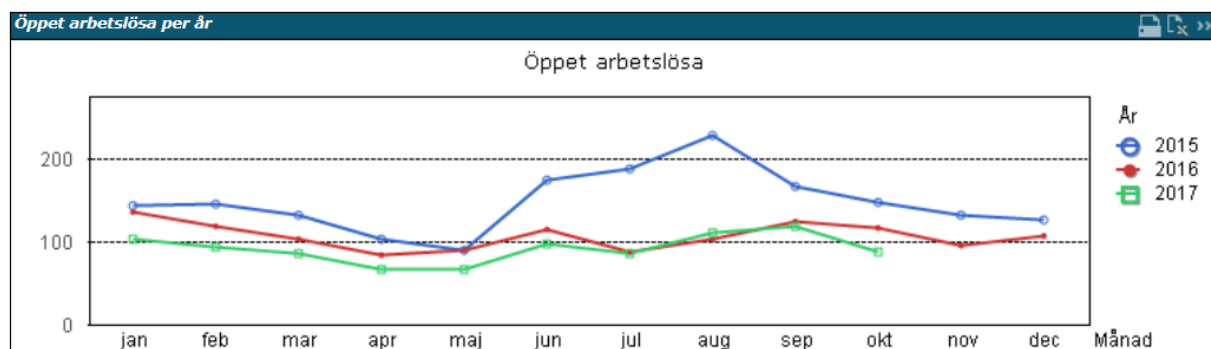
Här ingår unga i åldersgruppen 16-24 år som är inskrivna hos Arbetsförmedlingen samt de som är inskrivna och som har insatser.

Där det är möjligt skildrar kartläggningen skillnader inom målgruppen avseende kön, ålder, funktionsnedsättning, utrikesfödd samt utbildningsnivå.

Unga inskrivna hos Arbetsförmedlingen i åldersgruppen 16-24

I september 2017 var det i Trelleborg 457 personer mellan 16-24 år, varav 169 kvinnor och 288 män. Antal personer i denna ålderskategori som omfattades av etableringsuppdraget var 236 personer, varav 142 män och 94 kvinnor. Av dessa var 35 personer mellan 18-24.

Det totala antalet inskrivna på Arbetsförmedlingen i september 2017 var 3040 personer.

Källa: Arbetsförmedlingen

Ovanstående linjediagram visar antalet unga öppet arbetslösa per år från 2015 till 2017. Antalet unga hos Arbetsförmedlingen har minskat stadigt sedan 2015.

Antalet individer som omfattas av etableringsuppdraget, september 2017

Etableringsuppdraget omfattar nyanlända i arbetsför ålder (20-64 år). Det nya regelverket om etableringsersättning⁶ börjar gälla 2018-01-01 och skiljer sig från den tidigare genom att unga 18-19 år inte längre omfattas av etableringsuppdraget. Lagen omfattar som tidigare även anhöriga, i samma ålder, som ansökt om uppehållstillstånd inom sex år från att personen som den har anknytning till togs emot i en kommun.

Ålder	Kvinnor	Män	Totalt
18-24	8	27	35
25-49	71	101	172
50-64	15	14	29

Källa: Arbetsförmedlingen

I september 2017 omfattades totalt 236 personer av etableringsuppdraget hos Arbetsförmedlingen. 35 personer var i åldersgruppen 18-24, varav 8 var kvinnor och 27 var män.

Antal inskrivna hos Arbetsförmedlingen utifrån utbildningsnivå, åldersgrupp 16-24, september 2017

	Antal för-gymnasial utbildning	Andel (%) för-gymnasial utbildning	Antal gymnasial utbildning	Andel (%) gymnasial utbildning	Antal efter-gymnasial utbildning	Andel (%) efter-gymnasial utbildning	Totalt antal
Kvinnor	51	21%	175	73%	13	5%	239
Män	80	20%	300	75%	20	5%	400
Totalt	131	21%	475	74%	33	5%	639

Källa: Arbetsförmedlingen

⁶ Ett nytt regelverk för nyanlända invandrares etablering i arbets- och samhällslivet Prop. 2016/17:175

Sett utifrån utbildningsnivå har de flesta unga inskrivna på Arbetsförmedlingen, 475 personer i Trelleborg gymnasial utbildning. Detta motsvarar 74 procent av det totala antalet unga inskrivna på Arbetsförmedlingen.

131 unga inskrivna på Arbetsförmedlingen har förgymnasial utbildning, medan 33 personer har eftergymnasial utbildning.

Det är betydligt fler unga män än unga kvinnor; störst är skillnaden i gruppen med gymnasial utbildning där det fanns 300 män och 175 kvinnor.

Antal inskrivna hos Arbetsförmedlingen utifrån utbildningsnivå, unga nyanlända mellan 16-24 år,

I tabellen nedan ser vi utbildningsnivån hos nyanlända mellan 18-24 år som är inskrivna hos Arbetsförmedlingen, utifrån utbildningsnivå. Vi kan konstatera att det är ett högre antal män än kvinnor som har formell utbildning

Antal inskrivna hos Arbetsförmedlingen utifrån utbildningsnivå, unga nyanlända 18-24 år	Kvinnor	Män
Antal förgymnasial utbildning	3	12
Antal gymnasial utbildning	2	13
Antal eftergymnasial utbildning		2
Saknar formell utbildning	2	1

Källa: Arbetsförmedlingen

Sökande med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, åldersgrupp 16-24, augusti 2017

Antalet sökande med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, i åldersgruppen 16-24, är 84 individer. Även här är antalet män (58 st.) fler än antalet kvinnor (26 st.).

Unga i åldersgruppen 16-24 år som är inskrivna hos Arbetsförmedlingen och som har insatser

Arbetsmarknadspolitiskt program	kvinnor	män
Särskilt anställningsstöd		1
Förstärkt särskilt anställningsstöd	1	1
Start av näringsverksamhet	1	3
Arbetspraktik	2	5
Jobbgaranti för ungdomar	94	139
Jobb och utvecklingsgarantin	51	88
Förberedande utbildning	38	53
Arbetsmarknadsutbildning	1	7
Arbetsträning	1	3

Källa: Arbetsförmedlingen

Antalet unga som är inskrivna hos Arbetsförmedlingen och ingår i arbetsmarknadspolitiska program i september 2017 är totalt 489 personer; 189 kvinnor och 300 män.

Unga utan känd aktivitet

Det finns ett antal unga över 20 år, eller med en fullföljd gymnasieutbildning, som inte är kända hos Arbetsförmedling eller annan myndighet. Av statistik framtagen av Temagruppen Unga i arbetslivet framgår antalet unga som varken arbetat eller studerat under ett helt år i just den delen av målgruppen.

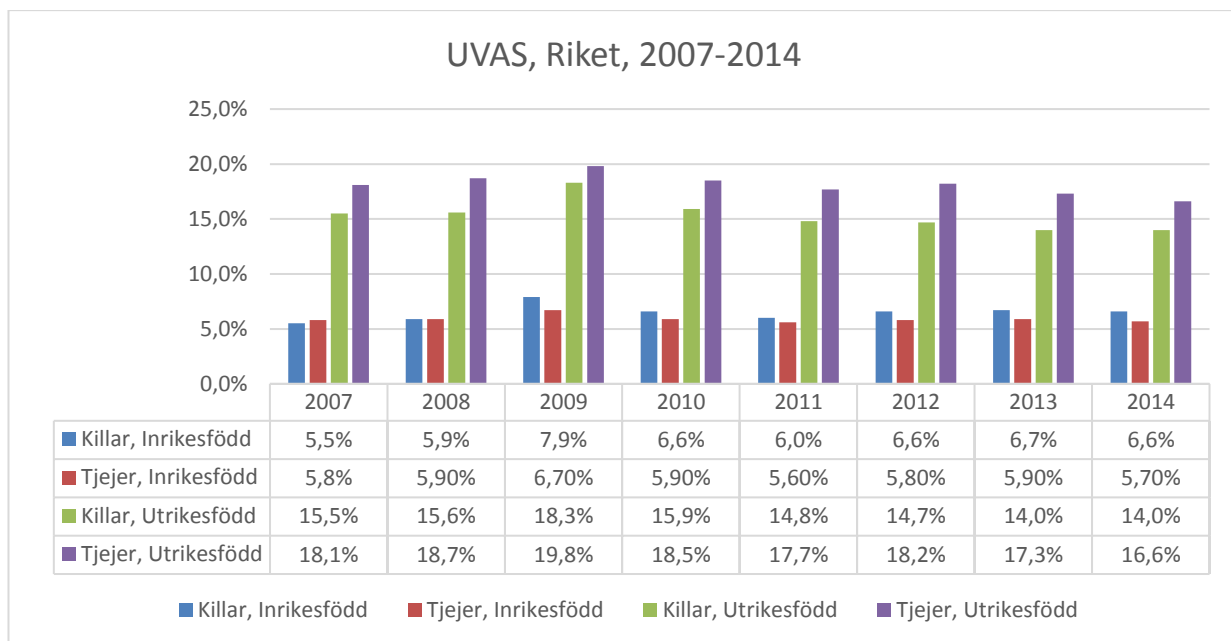
Dessa unga kallas för UVAS (unga som varken arbetar eller studerar). Till gruppen i UVAS räknas personer som under ett år inte hade inkomster över ett basbelopp (44 000 kronor, 2014), inte hade studiemedel, var utbildningsregistrerade eller studerade SFI mer än 60 timmar, samt de som inte arbetspendlade till Danmark eller Norge.

Villkoren för arbetspendlare gäller från 2007 – innan dess exkluderades alla som haft en inkomst från gränspendling från UVAS-gruppen. Men från 2007 gäller alltså samma inkomstkrav för arbetspendlare som för övriga. Från 2007 räknas dessutom bara personer med föräldrapenning på garantinivå som UVAS. De unga som har föräldrapenning på SGI-nivå (sjukpenninggrundande inkomst) antas ha en anställning och ingår alltså inte (2015d; 2015e).

De senaste siffrorna för UVAS-gruppen är från 2014. Statistiken för 2017 skulle ha kommit i september men är försenade på grund av att siffrorna avseende ungdomar som veckopendlar till Norge ej har redovisats i tid. I temagruppen unga i arbetslivet ingår Arbetsförmedlingen, Nordiskt välfärdscenter, Skolverket, Tillväxtverket, Kronofogden, Försäkringskassan, Sveriges kommuner och landsting samt Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor.

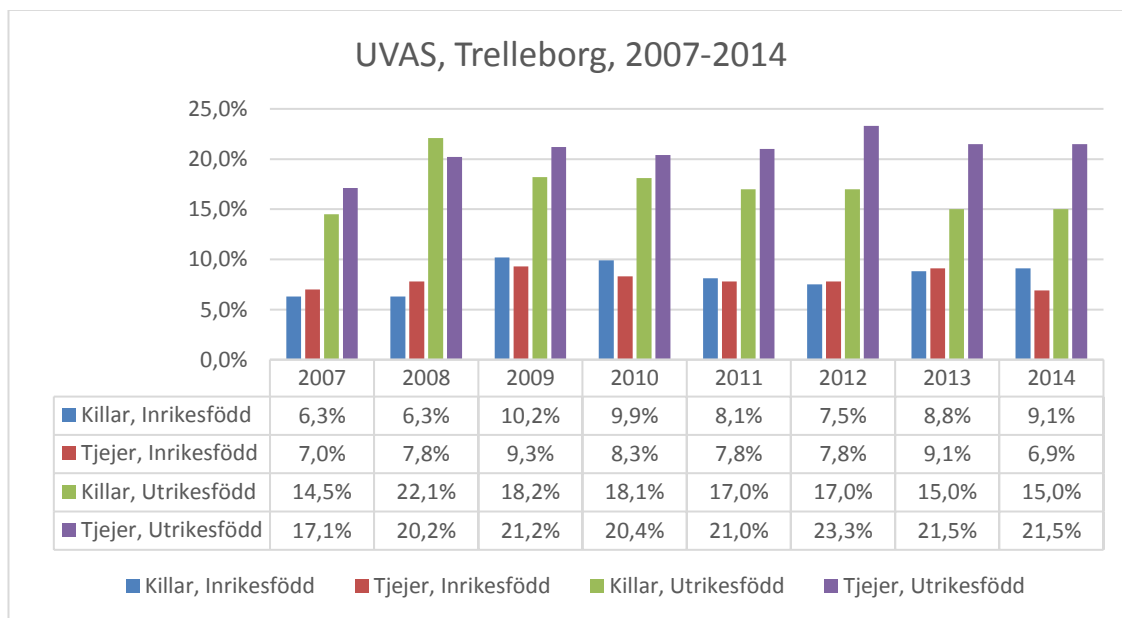
I Sverige var det år 2014 ca 82 000 unga i åldern 16-24 år, det vill säga 7,5 procent, som varken arbetade eller studerade (Temagruppen Unga i arbetslivet, 2017). Skillnaden mellan inrikes- och utrikesfödda skiljer sig dock markant. I riket var andelen som varken arbetar eller studerar betydligt större år 2014 bland de utrikes födda i åldern 16-24 år jämfört med de inrikes födda. Bland de utrikes födda var andelen 15,2 procent och bland de inrikes födda 6,2 procent. Skillnaden mellan de utrikes och de inrikes födda har varit ungefär lika stor under hela den studerade perioden. Andelen som varken arbetade eller studerade bland utrikes födda tjejer år 2014 var 16,6 procent och bland utrikes födda killar 14,0 procent. Bland inrikes födda var det 6,6 procent av killarna och 5,7 procent av tjejerna som varken arbetade eller studerade 2014 (myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, 2017)

Andel unga som varken arbetar eller studerar 16-24 år, 2014, Trelleborg

2014 beräknas det ha funnits totalt 413 unga i gruppen som varken arbetade eller studerade, varav 184 kvinnor och 229 män enligt Temagruppen Unga (2017).

Källa: Temagruppen Unga i arbetslivet 2015b

Under åren 2007-2014 har siffrorna legat relativt konstant. Även i Trelleborg ligger utrikesfödda ungdomar markant över inrikes födda, och även något över snittet i Riket. Vad gäller UVAS avseende utrikesfödda tjejer så är det i Trelleborg högt över snittet i Riket. Under 2014 har arbetslösheten för inrikes födda tjejer minskat medan den är konstant för utrikes födda tjejer (se diagram ovan).

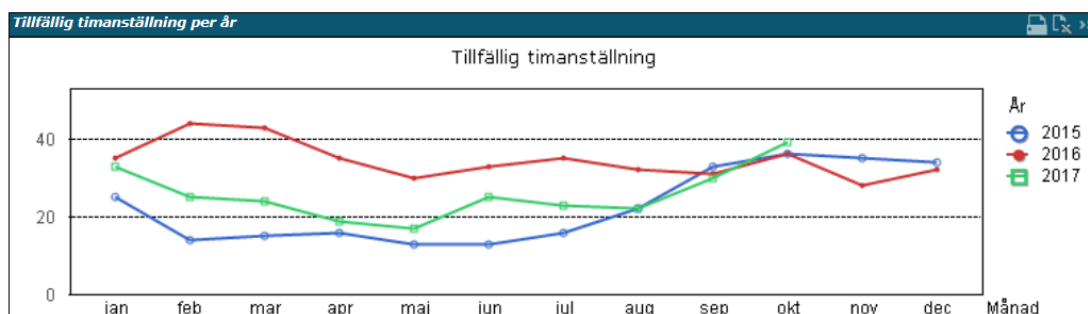
Källa: Temagruppen Unga, 2017

Under 2016 och 2017 har Trelleborgs kommun utvecklat ett aktivt och systematiskt uppföljningsarbete kring UVAS och KAA. Detta gör att siffrorna ovan⁷ med stor sannolikhet skiljer sig mycket ifrån verkligheten

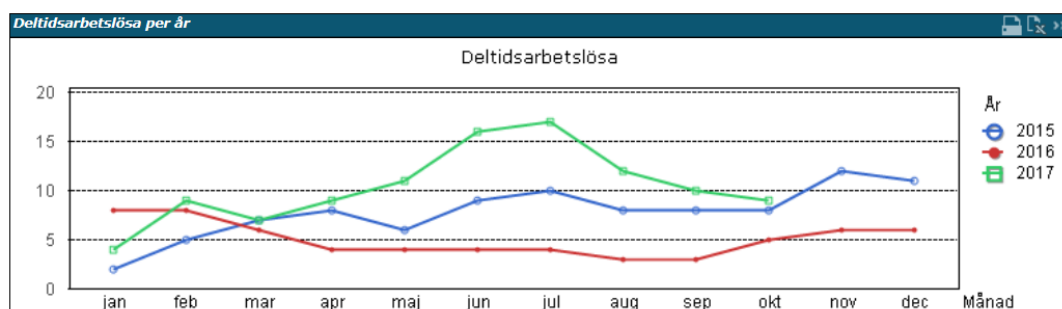
Undersysselsatta ungdomar

Unga som är deltidsarbetslösa och finns inskrivna hos Arbetsförmedlingen ingår i målgruppen. Även övriga timanställda i kommunen ingår. Statistiken nedan visar antalet timavlönade i Trelleborg kommun som arbetsgivare.

Timanställda och deltidsarbetslösa hos Arbetsförmedlingen

Tillfällig timanställning			
Ålder	2017-10	2016-10	Förändr.
Unqd. 18-24	39	36	8,3%
Total	39	36	8,3%

Deltidsarbetslösa			
Ålder	2017-10	2016-10	Förändr.
18 - 19	0	1	-100,0%
20 - 24	9	4	125,0%
Total	9	5	80,0%

Källa: Arbetsförmedlingen

Linjediagrammen ovan visar unga i åldersgruppen 18-24 år. När det gäller unga inskrivna på Arbetsförmedlingen som angett att de är timanställda är det något fler 2017 än 2016, totalt en ökning med 3 personer. Antalet som hade angett att de var deltidsarbetslösa ökade med 4 personer.

⁷ Siffrorna revideras och uppdateras vid nästa års revidering av överenskommelsen.

	okt 17	okt 16
Deltidsarbetslösa	9	5
Tillfällig timanställning	39	36

Källa: Arbetsförmedlingen

Arbetslösa eller deltidsarbetslösa sökande

Åldersgrupp		Kvinnor	Män	Totalt
16-24	16-17	0	0	0
	18-24	132	250	382
Totalt 16-24 år		132	250	382
25-54	25-54	422	462	884
55-	55-	83	121	204
Totalt		637	833	1 470

Källa: Arbetsförmedlingen

I september 2015 fanns det totalt 382 unga i åldersgruppen 18-24 inskrivna hos Arbetsförmedlingen som var arbetslösa eller deltidsarbetslösa sökande utan funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, 132 kvinnor och 250 män.

Målgruppens behov

En lärdom från tidigare arbete och projekt med unga är att de ungas behov ofta missbedöms. För att lyckas med insatser och verksamheter krävs att ungas erfarenheter och kunskaper tas tillvara genom dialog. Även jämställdhetsperspektivet är viktigt att beakta. Nedan följer en översikt över hur dialog förs med unga och hur olika aktörer arbetar med jämställdhet i Trelleborgs kommun.

Dialog

Kommunstyrelsen har inrättat både ungdomsråd och ungdomsforum i Trelleborg. Forumet består av ungdomar från åldern 16-19 som arbetar med att påverka i Trelleborgs kommun. Bildandet av Ungdomsforum i Trelleborg är ett initiativ och resultatet av LUPP vi genomförde 2010 och en bra ingång för ungdomar att genom våra sommarjobb etablera sig i samhällsfrågor och demokratiarbete.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor beviljade Arbetsmarknadsförvaltningens ansökan om att genomföra LUPP även 2015. Med en enkätundersökning under perioden 1 oktober – 1 december fick ungdomar i åldern 16-19 år besvara frågor om inflytande, demokrati, arbete, hälsa, fritidsutbud, situationen i skolan och vilka framtidsplaner man har. Materialet utgör underlag för fortsatt arbete för politiker och tjänstemän på både kort och lång sikt. Under våren 2017 genomfördes en uppföljning av LUPP: en då vi undersökte tre områden som alla stack ut negativt i Trelleborg.

Ungdomsforum, som under 2017 uppdaterades och bytte namn till Ung Arena och även flyttades till Arbetsmarknadsförvaltningen, arbetar på direkt uppdrag ifrån Arbetsmarknadsnämnden och operativt under samordnaren för insatser för unga. Uppdraget rör de områden som framkom som särskilt angelägna att arbeta vidare med, utifrån uppföljningen av LUPP 2017 enligt ovan. Inom de

nämnda områdena finns det behov av förbättringsförslag kring ungdomar i kommunen. Ungdomarna kan även väcka egna förslag. Under sommaren 2017 arbetade ungdomarna för första gången på direkt uppdrag av Arbetsmarknadsnämnden utifrån de resultat som framkommit av LUPP:en och uppföljningen av LUPP:en 2015 och 2016. Efter avslutat uppdrag avlägger Ung Arena fram en rapport till kommunstyrelsen som fattar beslut om hur arbetet ska tas vidare. Rapporten presenteras även muntligt för politikerna.

I Trelleborg arbetar skolorna med elevinflytande exempelvis genom elevråd, intervjuer och elevenkäter. Ungas åsikter tas också tillvara i olika individuella samtal, bland annat hos studie- och yrkesvägledare och kuratorer på skolorna eller vid Arbetsmarknadsförvaltningen, på fritidsgårdar samt på Arbetsförmedlingen.

I Trelleborgs kommun arbetar vi med synsättet att inte arbeta, eller bemöta individer, annorlunda beroende på vilken del av världen denne är född i. Vi är övertygade om att alla unga, och vuxna, ska bemötas utifrån sin specifika och individuella situation, och inte beroende på vart du är född eller hur länge du har varit i Sverige. För oss handlar det om respekt för varje individ och en utgångspunkt i att alla människor vill och kan ta ansvar. Vi är vidare noggranna med att inte dela in medborgare, i fack, då vi har erfarenhet av att detta oftast är stigmatiserande. Det gör också att det finns en risk för att individen då inte erbjuds det stöd som den har behov av utifrån vilken arbetslivserfarenhet eller utbildningsbakgrund den har, utan sällas in i ett fack som är baserat på fördomar och fantasier som bygger på en föreställning att nyanlända inte kan eller bör ta ansvar i lika hög utsträckning som en person har är född i Sverige.

Med detta sagt vill vi förtydliga att alla individer som vi arbetar med erbjuds de insatser som de behöver för att kunna etablera sig på arbetsmarknaden, oberoende av vilket land du är född i.

Jämställdhetsperspektiv

Kommunen har en likabehandlingsplan och en jämställdhetsplan. Man ser på olikheter människor besitter som en tillgång. Genom samspelet mellan människor med olika erfarenheter, förutsättningar, bakgrund och kompetens tillgodoses alla medborgares behov av service i kommunen.

Ett framgångsrikt jämställdhets- och mångfaldsarbete förutsätter att olika kompetenser synliggörs, respekteras, uppskattas och tas tillvara. Detta leder till att idéutveckling och nytänkande stimuleras. Att visa respekt för individen och en förståelse för alla människors lika värde skapar ett gott arbetsklimat.

Mångfald som en integrerad och självklar del av verksamheten bidrar till en mer representativ, produktiv och attraktiv organisation. Likabehandling och nolltolerans för trakasserier och diskriminering är ett ovillkorligt krav såväl ur demokratisk synvinkel som ur effektivitetssynpunkt.

I Trelleborgs kommun arbetas det kontinuerligt med likabehandlingsfrågorna. En ny jämställdhetsplan är antagen och ska aktualiseras och integreras i alla verksamheter. Genom projektet (o)Likabehandling gjordes en stor satsning på jämställdhets- och mångfaldsfrågor.

Kommunens jämställdhetsplan revideras vart tredje år för att säkerställa ett aktivt jämställdhetsarbete med lika rättigheter och möjligheter för kvinnor och män. Årligen analyseras kommunens löner i en egen önskvärd struktur för att aktivt bidra till mer jämställda löner.

I övrigt kan noteras att kommunstyrelsen har fastslagit en målsättning i det personalpolitiska programmet som anger att kommunen ska vara Sveriges bästa arbetsgivare år 2025. Granskningen genomfördes i juni 2014.

Under arbetsplatsträffar har det fastställts att man ska diskutera attityder och värderingar kring jämställdhet.

Ett mål är att vid nyanställning rekrytera personer av underrepresenterat kön. Kommunen verkar för att traditionellt kvinnliga yrken närmar sig traditionellt manliga yrken gällande lönenivå.

Vid sommar-, höst- och vårjobb jobbar Arbetsmarknadsförvaltningen aktivt för att nå en jämn fördelning av ungdomar utifrån kön, ålder och etnicitet på platserna. Här finns också kompensatoriska inslag för att motverka stereotypa könsmönster i val av praktikplats. Det sker bland annat i informationen till ungdomarna inför ansökan.

Arbetsmarknadsförvaltningen och Vuxenutbildningen arbetar för att erbjuda en mångfald av utbildningar, inom olika områden. På Arbetsförmedlingen vägleds individer mot hela arbetsmarknaden, oavsett kön. Arbetsmarknadskunskap i skolan ger eleverna underlag för ett väl underbyggt yrkesval och kan bidra till att eleverna gör otraditionella val inför framtiden.

Bilaga 2

Redovisning av befintlig verksamhet unga 16-24 år

Trelleborg, 2017-12-31

Innehållsförteckning

Inventering av befintliga arbetsmarknadsinsatser	28
Arbetsmarknadsinsatser i extern samverkan (kommun & Arbetsförmedlingen).....	28
Kommunens insatser	30
Arbetsmarknadsförvaltningen.....	30
Bildningsförvaltningen	32
Arbetsförmedlingens insatser	34
Kompetensförsörjningsbehov	35
Behov inom kommunen.....	35
Parallella verksamheter och verksamheter som saknas	36

Inventering av befintliga arbetsmarknadsinsatser

Arbetsmarknadsinsatser i extern samverkan (kommun & Arbetsförmedlingen)

Nedanstående insatser är ingen komplett lista över befintliga insatser, men innehåller många exempel av vad som görs. Under varje aktör (inom både kommunens och Arbetsförmedlingens verksamhet) finns mer ingående information.

Arbetsmarknadsförvaltningen har sedan några år tillbaka haft en systematiserad samverkan med Arbetsförmedlingen, både på ärendenivå och på strukturell nivå. Detta samarbete har öppnat upp för varandras utbud och har närmat oss varandra i både riktning och utbud.

- **(Ny) Samordnad etablering – projekt via samordningsförbundet Trelleborg**, - Ett gemensamt samtal med Arbetsmarknadsförvaltningen (AMF) och Arbetsförmedlingen (AF) bokas in med individen dagen efter dess ankomst till kommunen. Arbetsmarknadsplanering och etableringsplan upprättas från första dagen i nära samverkan med Arbetsförmedlingen, för individen innebär det en väg in. En gemensam kartläggning görs och utifrån individens kompetens och erbjuds denne samlade insatser. Insatser mot arbete och studier erbjuds från dag ett och arbetsmarknads- och samhällsorientering påbörjas nästkommande måndag, parallellt anmäls individen till Sfi. Individerna erbjuds därefter insatser ifrån ordinarie verksamhet. Syftet är att alla aktörer som är inblandade i nyanländas etablering ska samverka. Huvudansvaret ligger hos Arbetsförmedlingen, men även arbetsmarknadsförvaltningen och bildningsförvaltningen är viktiga komponenter för att nå framgång. Projektet syftar också till att möta upp arbetsmarknadens kompetensförsörjningsbehov. Genom systematiska och samordnade insatser kan etableringstiden kortas ner till under två år per person, något resultaten redan visar. Projektet pågår under perioden 170201-181231.
- **Trepartssamtal, Etableringen** Arbetsförmedlingen (AF), Bildningsförvaltningen (BF), Arbetsmarknadsförvaltningen (AMF); 18-65 år, **BAS** (18-65 år), **allmänförberedande utbildning** (FU+FHS, Af, Bildning, Amf; 16-64 år)
- **Marknadsföring av utbildningar** (AMF, BF, AF)
- **KAA – Kommunens aktivitetsansvar** – förebyggande arbete i grundskolan (AMF, BF, 16-20 år). Gediget kartläggningarbete och uppsökande verksamhet ansvarar Arbetsmarknadsförvaltningen för via projekt One Touch (Two Touch efter årskiftet 17/18, se nedan för mer information).
- **Inskrivning i samverkan för unga:** En gång i månaden genomförs kartlägnings- och avstämningsmöten med Arbetsförmedlingen och Arbetsmarknadsförvaltningen. Utöver detta bokas ungdomar in på trepartssamtal vid behov av ansvarig handläggare.
- **Samverkan ensamkommandes skolgång** (gymnasieskolan & Arbetsmarknadsförvaltningens etableringsboenden)

- **Orienteringskurser, Yrkesutbildningarna samt Studie- och yrkesvägledning** (AF, BF)
- **Traineeutbildning** - Utbildningen är en yrkesinriktad gymnasial vuxenutbildning. Traineeutbildningen riktar sig till ungdomar mellan 16-24 år med fullgjord gymnasieutbildning som är inskrivna på arbetsförmedlingen sedan minst tre månader. Arbetsplats för anställning tas fram av arbetsförmedlingen/skolan. Platserna finns företrädesvis inom Trelleborgs kommun men kan även ske för grannkommunerna. Anställningskontrakt upprättas mellan elev/kommun/arbetsförmedling.
- **USSP** – samverkan kring unga med socialtjänst, arbetsmarknadsförvaltningen, skola och polis, förebyggande och informationsutbyte.
- **(Ny) Extratjänster** – I Trelleborgs kommun är det AMF som har ansvar för att utföra insats om Extratjänster, fokus ligger på etableringssökande. AMF har också fått utökad budget för att arbetsgivaren inte ska behöva betala någonting för att ta emot en person inom extratjänst. Alla som erbjuds en extratjänst får samma ersättning. Beslut om extratjänst tas var 6:e månad och kan beviljas i upp till två år. Matchningen mot arbetsgivaren sker i nära samverkan med arbetsmarknadssekreterare på AMF vilket skapar en trygghet gentemot både arbetsgivare och arbetstagare (person som erbjuds extratjänsten).
- **Arbetsplats först – SFI (APF SFI)**
Personer inskrivna i etableringen som blir anvisade via Arbetsförmedlingen samt dubbelspråkiga som är inskrivna på förvaltningen, med eller utan SFI. Syftet är att förbereda sökanden inför språkpraktik eller jobb i kombination med Sfi. Målet är språkpraktik eller arbete vid insatsens slut.
- **Bred operativ och strategisk samverkan (BOSS)** - Målet är att utveckla samverkan mellan arbetsmarknads-, bildnings- och kultur- och fritidsförvaltningen för att undanröja risker med ungdomar som hamnar utanför studier eller arbetsmarknaden p.g.a. att de olika förvaltningarnas uppdrag krockar eller för att förvaltningarnas arbete inte fullt ut motsvarar de behov som faktiskt finns. Vilken roll spelar civilsamhället i etableringsprocessen? Vilka nätverk finns inom kultur och idrott som kan gynna etablering? Tillsammans kan vi göra skillnad om vi lyckas identifiera de tillfällen då enskilda ungdomar hamnar i organisatoriska mellanrum och tillsammans skapar strategier för att förebygga dessa. Målet är därför att skapa ett strategiskt, förvaltningsövergripande arbetssätt som gynnar ensamkommande ungdomars förutsättningar för etablering i Trelleborgs kommun.

Ett konkret utvecklingsområde skulle kunna vara att utveckla den *etableringslinje* som idag görs på arbetsmarknadsförvaltningen för varje ungdom, till att involvera bildningsförvaltningen i de delar som rör ungdomens studier. Vårt övergripande mål är att bygga en gemensam *studie- och etableringslinje* som främjar en framgångsrik etablering för varje ungdom. En studie- och etableringslinje som fungerar utifrån medverkande förvaltningars specifika ansvar och uppdrag, för att därigenom skapa en samsyn och utforma strategier för att uppnå det gemensamma målet.

- **Samarbetsarenan – strategiskt forum i samverkan med Samordningsförbundet Finsam med fokus på unga 16-24 år. Utvecklingsarbete pågår och kommer fortsatt att pågå under 2018.**

Kommunens insatser

Arbetsmarknadsinsatser - intern samverkan (kommun)

Arbetsmarknadsförvaltningen har också ansvar för KAA och arbetar uppsökande, motiverande och individuellt med detta. Arbetet sker i samverkan med Bildningsförvaltningens studie- och yrkesvägledare.

One Touch - Under 2017 har Arbetsmarknadsförvaltningen startat upp projektet med medel ifrån MUCF (Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor) Målgruppen är unga som varken arbetar eller studerar i åldern 15-25 år med fokus på ungdomar inom KAA (det kommunal aktivitetsansvaret). Projektet är ett samarbete mellan flera förvaltningar inom kommun och föreningsliv. Genom aktiv och effektiv uppsökande verksamhet, attraktiva erbjudanden och systematiskt arbete har vi under året lyckats att snabbt kartlägga och återetablera unga som varken arbetar eller studerar. Ett vidare syfte är att i nära samverkan med föreningslivet få fler unga att bli föreningsaktiva och på så sätt komma i ett sammanhang. Under 2017 har projektet One Touch gett mycket goda resultat. Inte minst har det gedigna kartläggningsarbete som har genomförts av målgruppen visat på att majoriteten av de unga som registreras som KAA-ungdomar i själva verket har aktiviteter och alltså inte borde tillhöra KAA. Projektet löper t o m december 2018.

(Ny) **Two Touch (fr. o. m. 2017-12-01)** - MUCF har beviljat medel för att växla upp One Touch till Two Touch. I projektet kommer fokus fortsatt att ligga på ungdomar inom KAA som ska återetableras i samhället. Genom tillskott i budgeten kommer vi att ha dubbelt så hög personalstyrka vilket gör att projektet kommer kunna ge ännu fler ungdomar möjlighet att återetableras i samhället.

(Ny) **Branschlösningar** - Branschlösningar riktar sig till branscher/yrken där behovet av arbetskraft är stor. Under 2017 har vi genomfört branschlösningar inom Vård och omsorg, lager/logistik, C-chaufförer och städpersonal. Arbetsmarknadsförvaltningen ska genom relativt korta utbildningsinsatser, flexibel kompetenspåfyllnad och goda företagssamarbeten skapa rekryteringslösningar som kan appliceras på fler företag och fler personer samtidigt. Branschlösningarna genomförs i samverkan med Bildningsförvaltningen och med arbetsgivare. Arbetsmarknadsförvaltningen är huvudmän för branschlösningarna men samverkan med Bildningsförvaltningen och med Arbetsförmedlingen möjliggör insatsen.

Arbetsmarknadsförvaltningen

Kampanjen "Ge en timme" är en insats tillsammans med näringslivet. Tanken med kampanjen är att företagare inte kan göra allt men de kan ge en timme av sin tid. Sedan 2012 har en mängd trelleborgsföretag gett många timmar till arbetslösa trelleborgare. Kampanjen har inneburit ett vidgat samarbete med näringslivet, vilket gjort det möjligt att fler har fått ett arbete. Den viktigaste samarbetsparten för Arbetsmarknadsförvaltningen är och har alltid varit näringslivet. Både politiker och tjänstemän har inom ramen för Arbetsmarknadsförvaltningens arbete aktivt utvecklat kontakter med

näringslivet i kommunen och har aktivt motiverat företagarna att få personer från långvarigt biståndsberoende till jobb. Många företagare känner att de verkligen bidrar till samhället och att de har stöd i form av kompetens från kommunen vid till exempel rekryteringar. I december 2016 har 499 företag i kommunen bidragit med sin tid.

Kommunens samverkan med föreningslivet inom ramen för *Trelleborg tillsammans* har lett till att Arbetsmarknadsförvaltningen inrättat ett speciellt föreningsbidrag för de föreningar som anställer en arbetslös trelleborgare. Samarbetet inom Trelleborg tillsammans är delvis grunden för projektets samarbete med Trelleborgs FF och deras storsatsning "TFF – En kraft i samhället".

Vidare ansvarar Arbetsmarknadsförvaltningen för att anordna sommarjobb samt vår- och höstjobb för ungdomar i åldersgruppen 16 till 24 år. Under 2017 utmanade Arbetsmarknadsförvaltningen näringslivet i att de skulle erbjuda minst lika många sommarjobb som kommunen gör. Detta ledde till ett betydligt högre antal anordnade sommarjobb för ungdomar via näringslivet än tidigare år och det totala antalet sommarjobb som anordnades ökade markant tack vare detta initiativ.

(Ny) ASO Arbetsmarknads- och samhällsorientering i kommunens egen regi enligt lagen (2013:156) om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare samt förordning (2017:829). (fr.o.m. 180101).

ASO har ett starkt arbetsmarknadsfokus i alla delar och riktar sig till alla nyanlända, i första hand de som tillhör etableringen. ASO pågår i fyra veckor med löpande intag. Arbetsmarknaden finns inom alla områden och deltagarna kommer ut på arbetsplatser flera gånger i veckan, det är vårt jobb att säkerställa att mötet mellan deltagare och olika yrkesgrupper blir av. ASO har vidare ett tydligt friskhetsperspektiv där fokus ligger på att alla både kan och vill. På sikt leder detta till snabbare etablering.

Rekryteringsutbildningar – Arbetsmarknadsförvaltningen finansierar en företagsplacerad upplärning inom ett bristyrke mot en överenskommelse att företaget kommer att anställa de som klarar att tillgodogöra sig kunskapen. Vi ser detta som en av flera möjliga metoder att överbrygga den kompetenslucka som försvårar effektiv matchning; metoden är grundad utifrån arbetsplatsernas behov, den är kostnadseffektiv och den leder direkt till en anställning.

Mentorskap – Mentorskap är en insats för nyanlända ungdomar samt ungdomar inom KAA. Ungdomarna får en egen mentor i näringslivet eller föreningslivet.

Förvaltningen beställer SFI från Bildningsförvaltningen.

Övriga insatser med utgångspunkt från Arbetsmarknadsförvaltningen

- (Ny) Arbetsplatsbaserad insats – Fokusgruppen – 18-65 år

Målgrupp är sökande som uppbär försörjningsstöd och är inskrivna på Arbetsmarknadsförvaltningen. Syftet är att genom sammantagna och riktade insatser avsluta de inskrivna i gruppen så snart som möjligt (förslagsvis mot arbete eller studier). Till skillnad från andra insatser på AMF så är sökande kvar i den här insatsen tills att de avslutas på förvaltningen. Deltagarna i insatsen träffar arbetsmarknadssekreterare minst fyra gånger i veckan. Upplägget i gruppen ser ut som följer och

roterar på fyra veckor: 1.Nuläge, 2.Arbetsmarknaden, 3. Jobbsök, 4. Framtid.

- Praktik (i olika former utifrån individuella behov och förutsättningar) – 14-65 år
- APF (Arbetsplats Först)– förberedande grupp inför praktik 16-65 år
- V3 - grupp för personer med hälsohinder som ska ut i en arbetsträning 16-65 år
- Planeringsveckan – 16-65 år
- Vägledande samtal – 14-65 år
- Studie- och yrkesvägledning (i samverkan med VUX)
- Projekt Boost (i samverkan med Malmö stad) – 18-29 år
- Samverkan med psykiatri med sjukskrivna etc. 16-65 år
- BAS (Beroende, Arbetsmarknadsförvaltningen, Samverkan) - Projektet startades för att samverka mellan kommunen och Arbetsförmedlingen behövde stärkas avseende att ge arbetsmarknadsservice till personer med missbruksproblematik. Arbetsmarknadsförvaltningen är projektägare, övriga samarbetspartners är Arbetsförmedlingen och Beroendeenheten i Trelleborgs kommun. Projektet finansieras av Samordningsförbundet Trelleborg.
- Intervjuakuten – sökanden får möjlighet att förbereda sig inför en skarp intervju med en arbetsgivare.

Bildningsförvaltningen

Gymnasiet & Introduktionsprogrammen

- Förberedande inför arbetslivet via yrkesintroduktion på IM
- Behörighetsgivande undervisning på IM, mot gymnasieprogram
- Studie- och yrkesvägledning inför framtida arbetsliv
- Specialundervisning för elever på gymnasiet
- Extra särskilt stöd till elever med behov
  - Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar
  - Psykiska sjukdomar
  - Tidigare särskola
- IMYRK – Elever som läser yrkeskurser på ett yrkesprogram på gymnasiet
- Simundervisning – extra insatser för nyanlända
- Validering och översättning av betyg för elever som är nyanlända
- Arbetsmarknadskunskap mot IM (Introduktionsprogrammet) och SA (Samhällsvetenskapsprogrammet) under våren 2017 .
- Schemalagd studie- och yrkesvägledning till nyanlända och elever på IMYRK (Språkintröduktion och yrkesintroduktion).
- Truckutbildning till elever vid Yrkesintroduktion

- Insatser från Raka Vägen – ett ESF-projekt med syfte att göra yrkesutbildningarna mer attraktiva och matcha några yrkesbranschers behov och efterfrågan på rätt kompetens .
- **(Ny)** Besök på Industrinatten arrangeras för samtliga elever på IM. Utanför skoltid.

Vuxenutbildningen

- **(Ny)** Möjlighet att söka studiestartsstöd via kommunen för vissa vuxna inom en viss målgrupp (enligt CSN:s riktlinjer).
- Yrkesutbildningar i samarbete med olika yrkesbranscher:
  - Industriteknik –
  - Restaurang och livsmedel (lärlingsutbildning kock och kock-storhushåll, yrkes-sfi: köksbiträde samt traineeutbildning: kock).
  - Vård & omsorg (orienteringskurs, dagtid/kvällstid/halvdistan, lärlingsutbildning och traineeutbildning)
  - Handel (lärlingsutbildning)
  - Bygg (lärlingsutbildning, dagutbildning murare och trä)
- Teoretiska kurser
  - Grundläggande kurser
  - Gymnasiala kurser: 54 st
  - Särskild utbildning vuxna
  - Distanskurser som köps externt
  - Orienteringskurser (diverse ämnen & kurser)
- Validering av kurser (begränsat)
  - IHS – "Individuellt handledda studier" - +20 år
    - Grundläggande kurser
    - Gymnasiala kurser
    - Orienteringskurser
  - SFI – svenska för invandrare – (18) +20 år
    - Dag, kväll, heltid, arbetsrelaterad
  - Yrkes-SFI - +20 år
    - Köksbiträde -

Det är en yrkesinriktad vuxenutbildning inom kök, i samarbete med Sfi, karaktärlärare och modersmåls lärare. Sfi/Sas varvas med teori och praktik. Under utbildningen studerar man 2 dagar i skolan och är 3 dagar på praktik.

Det är ett års studier inom restaurangbranschen som skapar goda förutsättningar och ger de rätta kunskaperna för ett arbete inom branschen. Språket via jobb. Utbildningen ger grundläggande kunskaper för att arbeta i kök och yrkeskunskaperna ska underlätta för studerande att integreras i det svenska samhället.

- Kockutbildning med inriktning på storhushåll –
Inom utbildningen får man en praktikplats där ca 80 % av tiden är arbetsbelagd. Resten av tiden är skolförlagd. I utbildningen ingår APL(arbetsförlagd lärande) .
- Industri
- Vård
- Vägledningscentrum med studie- & yrkesvägledare - +20 år

Arbetsförmedlingens insatser

Idag arbetar Arbetsförmedlingen främst med ungdomar som är inskrivna på Arbetsförmedlingen. Syftet med arbetet är att antingen matcha de arbetssökande ungdomarna mot lediga arbeten alternativt rusta dem för att möta arbetsmarknadens krav. När ungdomen skriver in sig på Arbetsförmedlingen kartlägger arbetsförmedlarna ungdomens situation, tex tidigare erfarenhet, utbildning, intressen, behov av stöd osv. Utifrån kartläggningen erbjuds ungdomen att ta del av insats/insatser som ska leda till att ungdomen börjar arbeta eller studera.

Lokalt/regionalt erbjuder Arbetsförmedlingen insatser och aktiviteter.

Öresunddirekt

På Arbetsförmedlingen lokalt finns en medarbetare som arbetar 25 procent på informationscentret Öresunddirekt. Öresunddirekt erbjuder stöd till personer som vill arbeta eller studera på andra sidan sundet. Medarbetaren som arbetar där håller en gång i månaden lokala informationsaktiviteter för ungdomar som är intresserade av att arbeta eller studera i Danmark.

Eures

Vidare har Arbetsförmedlingen lokalt så kallade Eures resurspersoner. Dessa arbetar med arbetsförmedlingen i Europa. Ungdomar som är intresserade av arbete utomlands kan få stöd som förbereder dem för att söka jobb i Europa samt vad de ska tänka på innan, under och efter jobbet.

Ung framtid

Arbetsförmedlingen i Trelleborg har två medarbetare som arbetar inom det nationella ESF-projektet Ung framtid. Målgruppen är ungdomar som har en klar målbild i deras arbetssökande och som kan matchas mot arbetsmarknaden samt arbetsgivare. Syftet med projektet är att utveckla matchningsarbetet mellan arbetsgivare och arbetssökande ungdomar. Projektet tar slut under våren 2018.

Ungdomsarbete på Region Skåne

Region Skåne erbjuder i samarbete med Arbetsförmedlingen långtidsarbetslösa ungdomar så kallade ungdomsarbeten. Långtidsarbetslösa ungdomar anställs i tre månader inom Region Skånes olika verksamheter, framförallt inom vården. Insatsen bryter både ungdomars arbetslöshet samt bidrar till vägledning mot nya yrkesinriktningar.

Generellt kan man dela in Arbetsförmedlingens insatser för ungdomar utifrån vilket behov av stöd de har, matchning och jobbcoaching, vägledning/utbildning, arbetslivsinriktad rehabilitering samt anpassning av arbetsplats.

Matchning och jobbcoachning

Arbetsförmedlingen arbetar så väl med arbetsgivare som arbetssökande. Arbetssökande ungdomar matchas mot lediga arbeten samt erbjuds stöd för att förbättra deras jobbsökande. Stödet kan de få både internt av arbetsförmedlare och av kompletterande aktörer.

Vägledning/utbildning

Arbetsförmedlingen erbjuder insatser för att kunna erbjuda både arbetssökande ungdomar vägledning och utbildning. Exempel på vägledande insatser är studiemotiverande folkhögskolekurs och orienteringsutbildning mot lärlingsutbildning i Danmark. Förutom yrkesinriktad arbetsmarknadsutbildning har Arbetsförmedlingen även andra utbildningsinsatser, ex yrkessvenska, grundläggande moduler, arbetssökande via sociala medier.

Arbetslivsinriktad rehabilitering

Ungdomar som av någon anledning är i behov av arbetslivsinriktad rehabilitering kan få ta del av olika typer utav insatser. Arbetsförmedlingen har tex arbetspsykologer, socialkonsulenter och fysioterapeuter som kan arbeta tillsammans med ungdomen för att ta reda på vilka arbetsförutsättningar ungdomen har. Vidare kan Arbetsförmedlingen även anvisa arbetsprövning för att ungdomen ska få testa sina förutsättning på en arbetsplats. Ungdomen kan även delta i olika typer utav utredningsinsatser via kompletterande aktörer.

Anpassning av arbetsplats

När det är klart vilka arbetsförutsättningar ungdomen har så kan Arbetsförmedlingen bidra med olika insatser för att anpassa arbetsplatsen. Det kan till exempel vara genom arbetstekniska hjälpmedel på arbetsplatsen. Vidare kan Arbetsförmedlingen även besluta om olika typer utav lönestöd i syfte att göra det möjligt för ungdomen att få anpassade arbetsuppgifter. För de ungdomar som har behov av extra introduktion och stöd på arbetsplatsen så kan Arbetsförmedlingen anvisa stöd i form av supported employment.

Kompetensförsörjningsbehov

Majoriteten av alla arbeten förmedlas via kontakter idag. Det är viktigt att kommun och näringsliv tillsammans bidrar till att nätverkande blir en naturlig del av varje individs resurs. Det är också viktigt att kompetensen hos de som arbetar i kommunens och Arbetsförmedlingens verksamhet är hög när det gäller arbetsmarknad för att kunna stödja individen i sina framtida val.

Kommunen anordnar näringslivsträffar och spridningskonferenser för företagare och för alla som är intresserade av det lokala näringslivet. Kommunen har både allmänna och individuella informations- och rådgivningsmöten för den som intresserar sig för att starta eget företag.

Behov inom kommunen

Det finns en rad yrkeskategorier som kommunen har och kommer ha behov av i framtiden:

- Inom hälso- och sjukvård
- Inom socialt arbete såsom behandlingspersonal, lärare/pedagoger av olika slag
- Inom bygg- och anläggning
- Svetsare

- Restaurang och livsmedel; främst kockar
- Fastighetstekniker
- Industriteknik

Utifrån arbetsmarknadsprognos för kommande 1-5 år bedömer Arbetsförmedlingen att ovanstående områden utgör bristyrken och bör ligga till grund för utbildningar kopplade till traineeplatser.

Behov av mer organiserad arbetsmarknadskunskap har efterfrågats, och det har även införts på både Bildningsförvaltningen och Arbetsmarknadsförvaltningen under år 2017. Detta arbete kommer att fortsätta och arbetsmarknad ska genomsyra båda förvaltningarna, som ämne i skolan; både i grundskola och gymnasieskola. Syftet är att det ska skapa en överblick hos ungdomarna vad arbetsmarknaden innebär och vad som förväntas där, likaså skadet ge en inblick i vilka yrken som finns och vad som kan vara aktuellt om de ska bo kvar i Trelleborg. I arbetet ska företagare, arbetsförmedlare och andra externa och interna aktörer involveras.

Parallella verksamheter och verksamheter som saknas

Det kan konstateras att det i kommunen och på Arbetsförmedlingen redan idag finns en mängd insatser som bedrivs i samverkan.

Både tidigare erfarenheter och kartläggningen av målgruppen inom ramen för Dua visar att det finns grupper inom målgruppen som har en svårare situation på arbetsmarknaden, exempelvis personer utan gymnasieutbildning, personer med funktionsnedsättning, nyanlända (i synnerhet ensamkommande) och unga män. Insatserna och verksamheterna som finns idag är dock ofta mer generella. Det behövs en tydligare betoning på att minska den så kallade strukturella arbetslösheten och vi bör därför ta fram mer riktade insatser. Vi behöver vidare fortsätta att utveckla, övergångarna mellan olika skolformer och till arbetsmarknaden eller till utbildning, där det idag ibland saknas en tydlig väg ut i arbetslivet. Vi behöver till exempel dels arbeta förebyggande med motiverande insatser så att elever som går ut gymnasiet har en plan för vad de ska göra sedan, dels erbjuda t.ex. kortare utbildningar, yrkesutbildningar, utbildningskontrakt och traineeplatser. Ett systematiskt samverkansarbete har påbörjats med detta inom nätverket BOSS och ska fortgå under 2018, ett särskilt fokus i BOSS ligger på just nyanlända och ensamkommande och deras etablering. Bland annat ska man arbeta för gemensamma handlingsplaner och ett tydligt fokus på etablering⁸

Det kan konstateras att det finns en del aktiviteter, insatser och resurser i Trelleborg som på något sätt har verksamhet som direkt eller indirekt berör målgruppen för Dua. Samtidigt visar kartläggningen av målgruppen att det fortfarande finns ett antal unga som varken arbetar eller studerar eller som är undersysselsatta eller som riskerar att bli det. En viktig fråga i sammanhanget är därför om alla insatser som finns idag ska fortsätta i den form de är nu, eller om någon behöver förändras för att kunna erbjuda ett bättre stöd till målgruppen. För detta krävs en grundligare genomgång av de befintliga insatserna, för att ta reda på vad som fungerar och vad som inte gör det, och vad de unga själva tycker. Med hjälp av en sådan genomgång kan vi också uppmärksamma eventuella parallella verksamheter och identifiera fler möjliga samverkansområden.

---

⁸ Se längre upp i dokumentet för mer information kring BOSS.

Utifrån kartläggningen är det nedanstående fokusområden inom vilka kommunen har för avsikt att samverka kring:

- **Informera, förebyggande och motiverande insatser**
  - Informationsinsatser, yrkesutbildningar & yrkes-SFI är några exempel. Även att säkra kartläggning av tidigare studier/yrkeserfarenhet som ensamkommande har med sig.
- **Befintliga aktiviteter i samverkan som vi vill förstärka/utveckla**
  - Utveckla rörlighet på arbetsmarknaden; Samordna arbetsgivarkontakter, praktikplatser, arbetsträningsplatser genom kontaktpersoner från parterna för att identifiera och matcha arbetsgivare i individuella ärenden. Här ingår även validering av kurser och marknadsföra utbildningar mer aktivt.
- **Organisation – operativt och strategiskt**
  - Djupare kartläggning av vad som fungerar och vad som inte gör det, hur övergångar mellan myndigheter och stöd ser ut. Tydligare flöden för hur detta ska fungera i realiteten. Utifrån detta utveckla gemensamma/samordnade handlingsplaner och beröringspunkter; sprida framgångar och utmaningar.

Bilaga 3

Kartläggning av målgruppen nyanlända inom etableringens storlek och sammansättning

---

Trelleborg, 2017-12-31

Innehåll

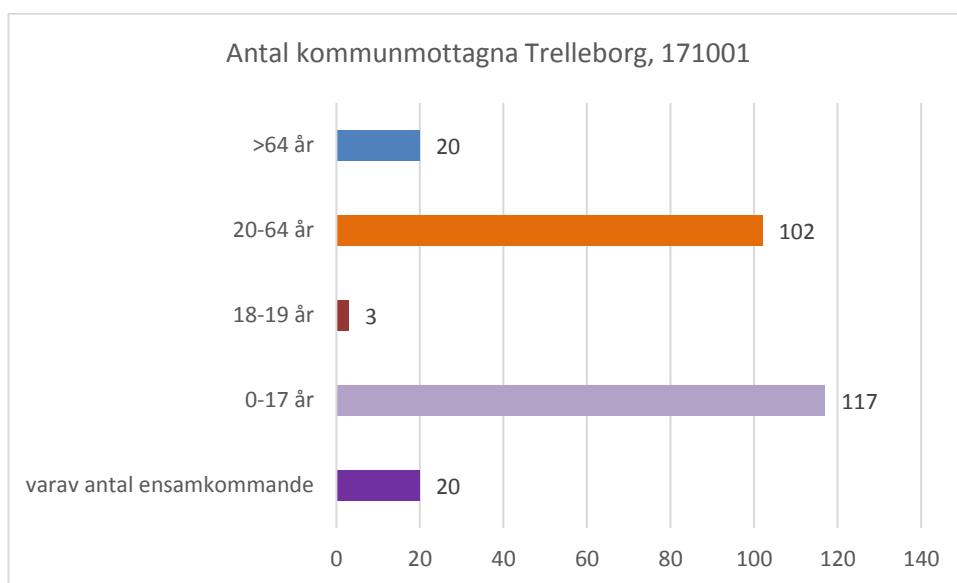
Inledning.....	40
41	
Antal nyanlända i Trelleborgs kommun.....	41
Utbildningsnivå.....	41
Utbildningsnivå nyanlända inom etableringen	42
Aktiviteter hos Arbetsförmedlingen hos nyanlända inom etableringen	43
Aktiviteter hos Arbetsförmedlingen unga 18-24 inom etableringen	44
Andel i arbete och utbildning 90 dagar efter avslutat etableringsuppdrag	45
Det lokala kompetensförsörjningsbehovet.....	45
Bristyrken och behovet på arbetsmarknaden Trelleborg	45
46	
Sökandestatistik över de 10 vanligaste sökta jobben, branschspecifikt nyanlända inom etableringen	46
Aktivitet efter slutfört etableringsuppdrag september 2017..	47
Samlad analys av kartläggningarna.....	48
Trelleborgs kommuns arbete med kompetensförsörjningsbehovet på den lokala arbetsmarknaden	48

Inledning

Kartläggningen visar målgruppens storlek, sammansättning och behov. Där det är möjligt skildrar kartläggningen skillnader inom målgruppen avseende t.ex. kön, ålder, samt utbildningsnivå, som har relevans för de nyanländas etablering på arbetsmarknaden.

Kartläggningen sker genom att information som redan finns hos kommunen och Arbetsförmedlingen samlats. Förnyade eller ytterligare fördjupade kartläggningar kan behöva göras i utarbetandet av överenskommelsen. Syftet är att få en så heltäckande, gemensam bild av hela målgruppen som möjligt.

Trelleborgs kommun har sedan den nya bosättningslagen⁹ som trädde i kraft 2016-03-01 tagit emot 226 anvisade nyanlända. Per den 1 oktober 2017 ser antalet kommunmottagna ut som i diagrammet nedan:

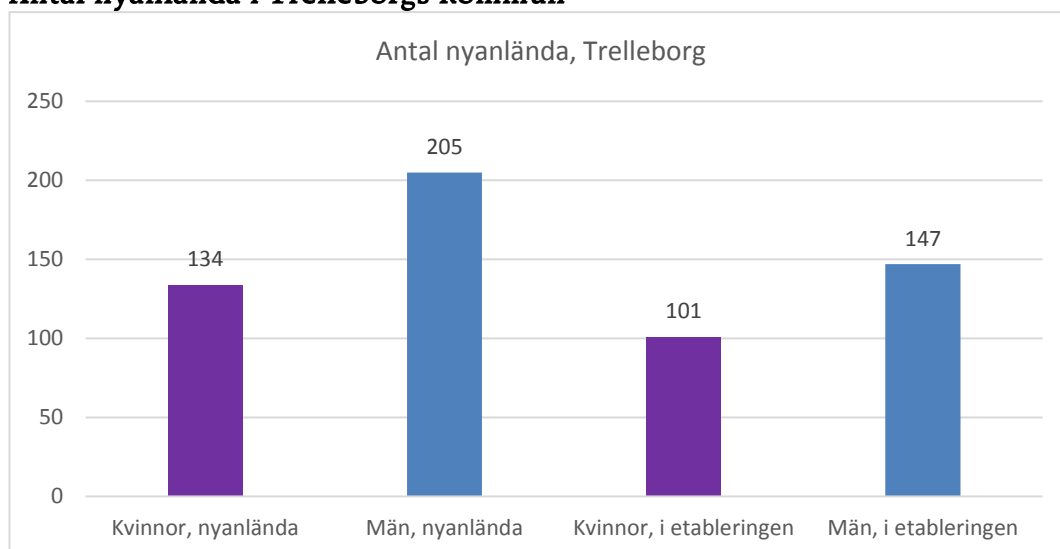
Källa: Migrationsverket

I kommunen fanns det totalt i september 2017, 339 nyanlända, varav 134 kvinnor och 205 män. Av dessa var det 248 personer som ingick i Arbetsförmedlingens etableringsuppdrag¹⁰

⁹ Lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning,

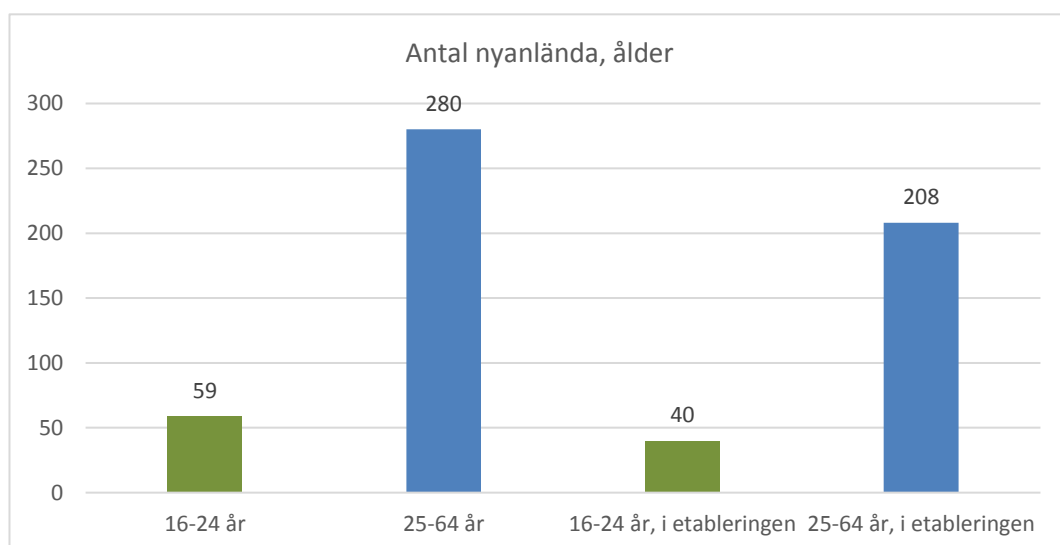
¹⁰ 2016 omfattade målgrupepn 219 personer, år 2015 160 personer och år 2014 var det 91 personer inom etableringsuppdraget.

Antal nyanlända i Trelleborgs kommun

Källa: Arbetsförmedlingen

Av de som ingår i etableringen är 40 st mellan 16-24 år och 208 st är mellan 25-64 år.

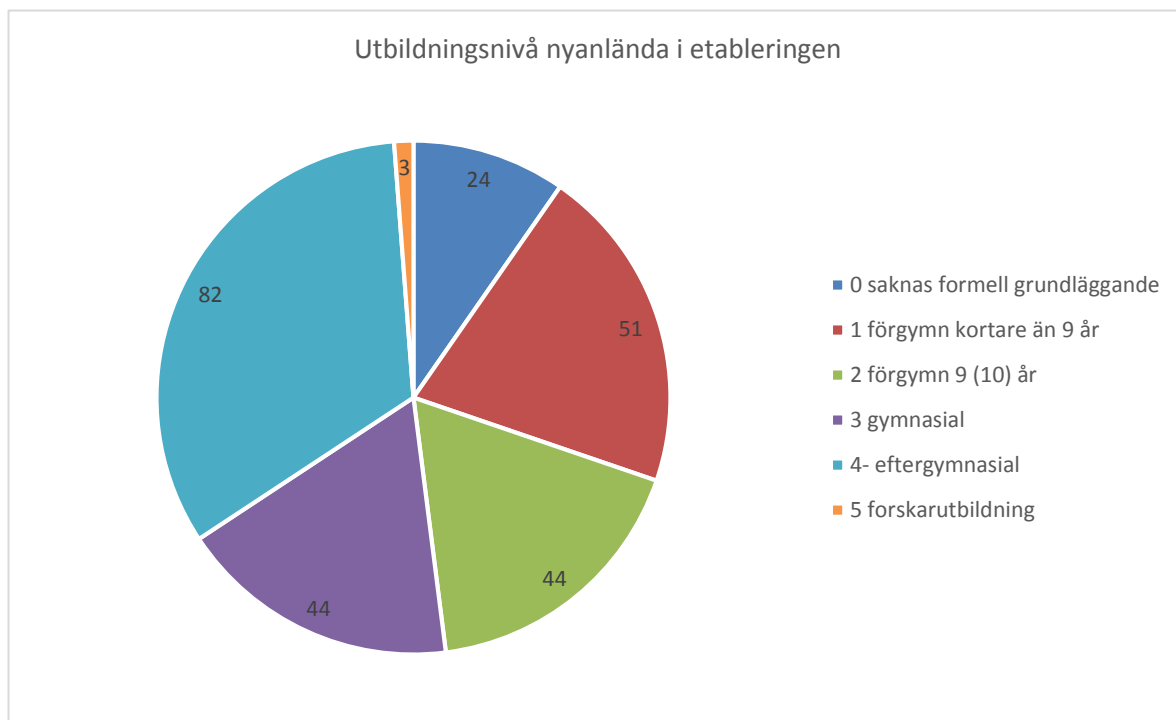
Utbildningsnivå

Vad gäller utbildningsnivån generellt bland nyanlända i Trelleborg så har en majoritet, 107 st, en högre eftergymnasial grundläggande utbildning. 82 st har en eftergymnasial utbildning, 54 st har en förgymnasial utbildning på 9 eller 10 år, 64 st har en utbildning som är kortare än 9 år och 29 st saknar grundläggande utbildning. tre personer har en forskarutbildning och i åldersgruppen 16-24 år är det fem personer som saknar formell grundläggande utbildning.

Utbildningsnivå nyanlända inom etableringen

Om vi bryter ut nyanlända som ingår i Arbetsförmedlingens etableringsuppdrag så ser det ut på ett liknande sätt; av totalt 248 individer så har 82 en eftergymnasial utbildning, 44 en gymnasial utbildning och en 9/10-årig förgymnasial utbildning har 44 personer och tre personer har en forskarutbildning. 51 personer har gått i skolan kortare än 9 år och 24 har ingen formell utbildning med sig ifrån hemlandet. Det betyder att det är nästan 70 % av de nyanlända inom etableringen som har minst en gymnasial utbildning.

I åldern 16-24 år är det 3 personer som saknar formell utbildning.

Det är alltså en i stort välutbildad grupp vi har att arbeta med i Trelleborg. För Trelleborgs del kan detta i allra högsta grad bidra till kompetensförsörjningsbehovet som finns, och som kommer att bli ännu större, och göra att näringslivet hittar rätt personal, och vice versa.

Källa: Arbetsförmedlingen, Syd, september 2017

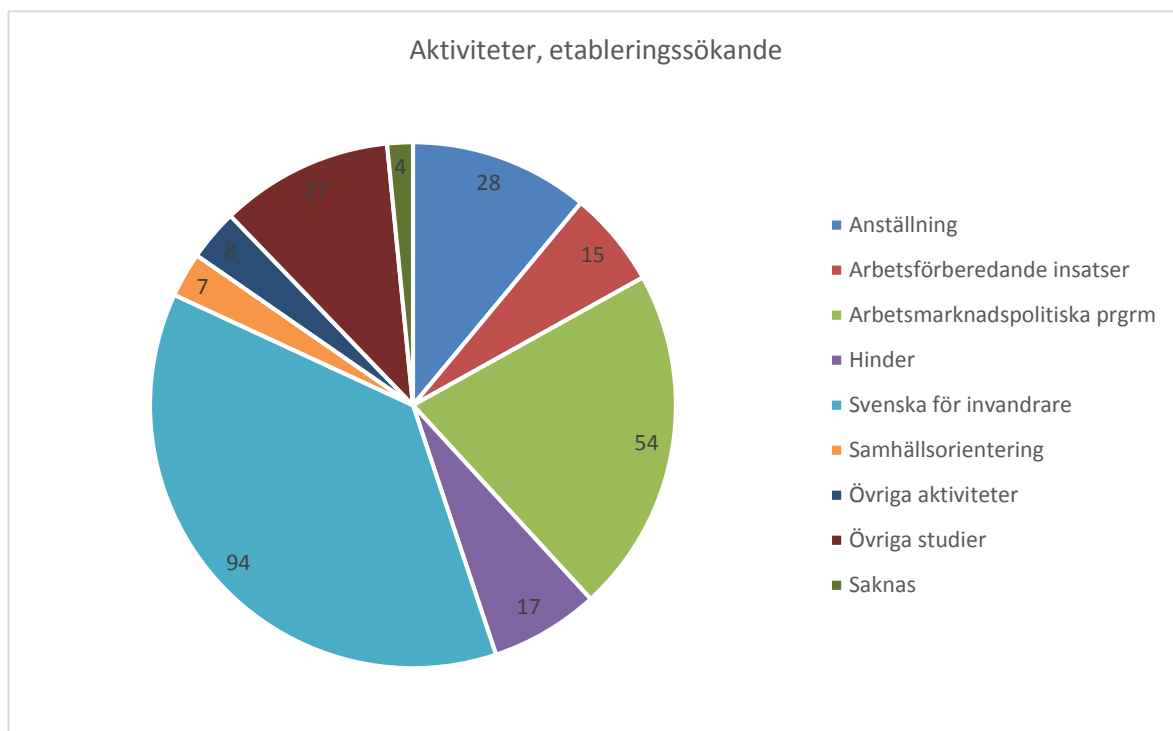
På Arbetsförmedlingen i september 2017 var det totalt 3040 personer inskrivna.

Aktiviteter hos Arbetsförmedlingen hos nyanlända inom etableringen

Aktivitetsgrupp	Aktivitet	Antal	Andel	Antal aktiviteter
Anställning	Extratjänst	2		
	Instegsjobb	4		
	Nystartsjobb	11		
	Osubventionerat arbete inom etableringen	1		
	Total	28	14,8%	28
Arbetsförberedande insatser	Arbetsförberedande aktivitet	11		
	Hälsofrämjande aktivitet	3		
	Social aktivitet inför arbete	1		
	Total	15	7,9%	16
Arbetsmarknadspolitiska program	Arbetspraktik	5		
	Förberedande eller orienterande utbildning	36		
	Projekt	1		
	Fördjupad kartläggning/vägledning	1		
	Upphandlad arbetsmarknadsutbildning	12		
	Total	54	28,6%	55
Hinder	Förhindrad	1		
	Föräldraledig	15		
	Sjuk	1		
	Total	17	9,0%	17
Svenska för invandrare	SFI A	29		
	SFI B	34		
	SFI C	23		
	SFI D	7		
	SFI yrkesintegrerad	3		
	Total	94	49,7%	96
Samhällsorientering	Samhällsorientering	7		
	Total	7	13,7%	7
Övriga aktiviteter	Kompletterande aktör	8		
	Total	8	4,2%	8
Övriga studier	Vuxenutbildning	27		
	Total	27	14,3%	28
Saknas		4	2,1%	
Totalt		189		255

Som vi kan utläsa av tabellen ovan samt av diagrammet nedan så det en majoritet av de sökande inom etableringen som studerar på SFI, 49,7%, därefter är det 28,6 % som är i arbetsmarknadspolitiska program där den största andelen är inom förberedande eller orienterande utbildning. 14,8%, eller 28 personer, har någon form av anställning, varav en person är anställd utan lönestöd.

Det ska också sägas att en person kan befinna sig i fler än en åtgärd samtidigt, så kan fallet ofta när det kommer till SFI som ofta kombineras med arbetsmarknadsinriktade aktiviteter via kommun eller Arbetsförmedlingen.

Aktiviteter hos Arbetsförmedlingen unga 18-24 inom etableringen

För sökande inom etableringen i åldern 18-24 med förgymnasial utbildning eller som saknar grundläggande utbildning med pågående etableringsplan så är aktiviteterna fördelade enligt tabellen nedan.

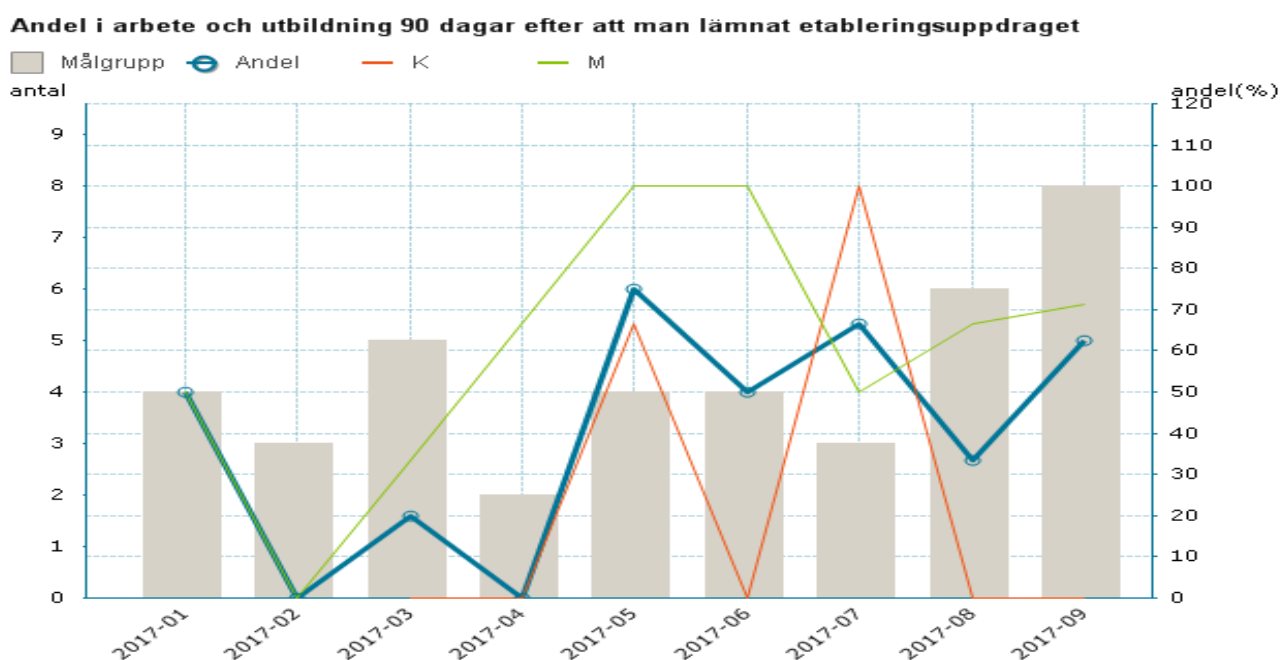
Aktivitetsgrupp	Aktivitet	Antal	Andel	Antal aktiviteter
Anställning	Instegsjobb	3		
	Nystartsjobb	1		
	Total	4	23,50%	4
Arbetsförberedande insatser	Hälsofrämjande aktivitet	2		
	Total	2	11,8%	2
Arbetsmarknadspolitiskt prgrm	Föreberedande el orienterande utbildning	4		
	Fördjupad kartläggning/vägledning	1		
	Projekt	7		
	Total	11	64,7%	12
Hinder	Föräldraledig	1		
	Total	1	5,9%	1
Studier i svenska	SFI	4		
	Total	4	23,5%	4
Totalt antal individer i aktivitet		17		23

Källa: Arbetsförmedlingen Syd

Skillnaden mot de vuxna inom etableringen är att det största antalet bland de yngre har aktivitet i ett arbetsmarknadspolitiskt program, där den största andelen är inskriven i ett projekt. Det är totalt 4 personer som är i en anställning i antingen nystarts- eller instegsjobb och detta utgör 23,5% av totalen. Liksom bland de äldre så kan en person vara inskriven i flera aktiviteter samtidigt.

Andel i arbete och utbildning 90 dagar efter avslutat etableringsuppdrag

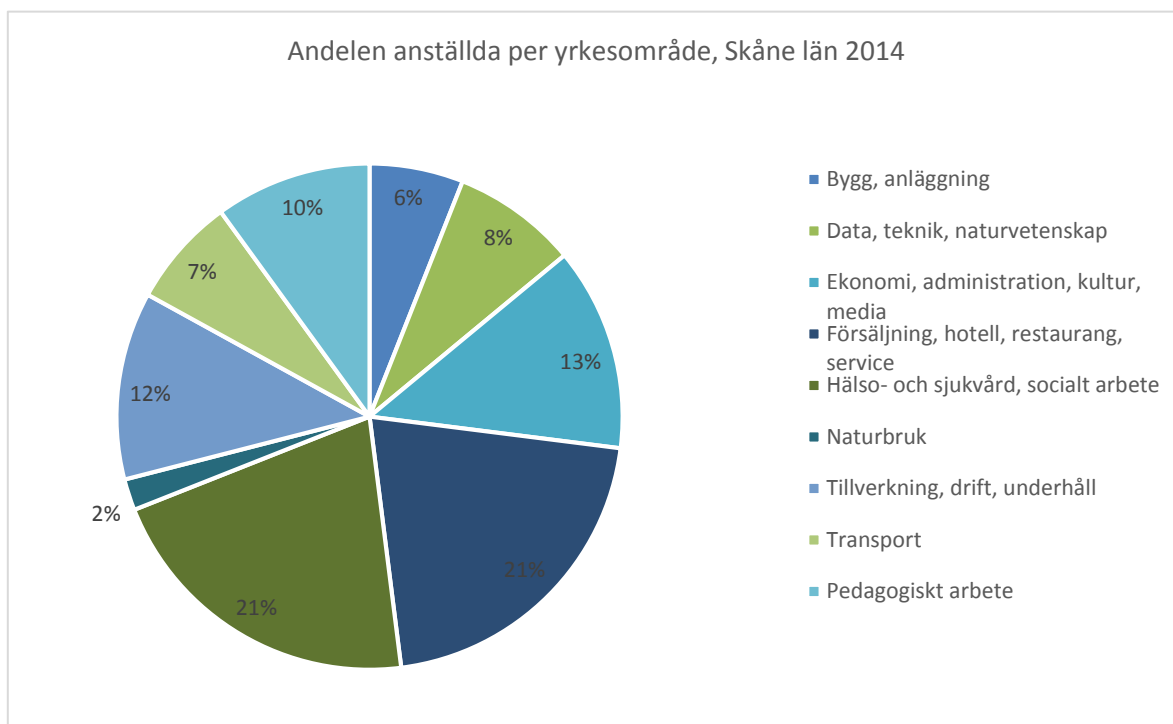

Andel till arbete/utbildning 90-dagar efter avslutad etablering Trelleborg. Resultatet för september var 62,5 %. Genomsnitt för 2017 tom september är 39,7 %.

Det lokala kompetensförsörjningsbehovet

Bristyrken och behovet på arbetsmarknaden Trelleborg

Enligt Arbetsförmedlingens kartläggning kan man via *yrkeskompassen* utläsa följande statistik angående andel anställda per yrkesområde i Skåne (se diagram nedan), avseende åldergruppen 16-74 år.

Källa: Arbetsförmedlingen, oktober 2017

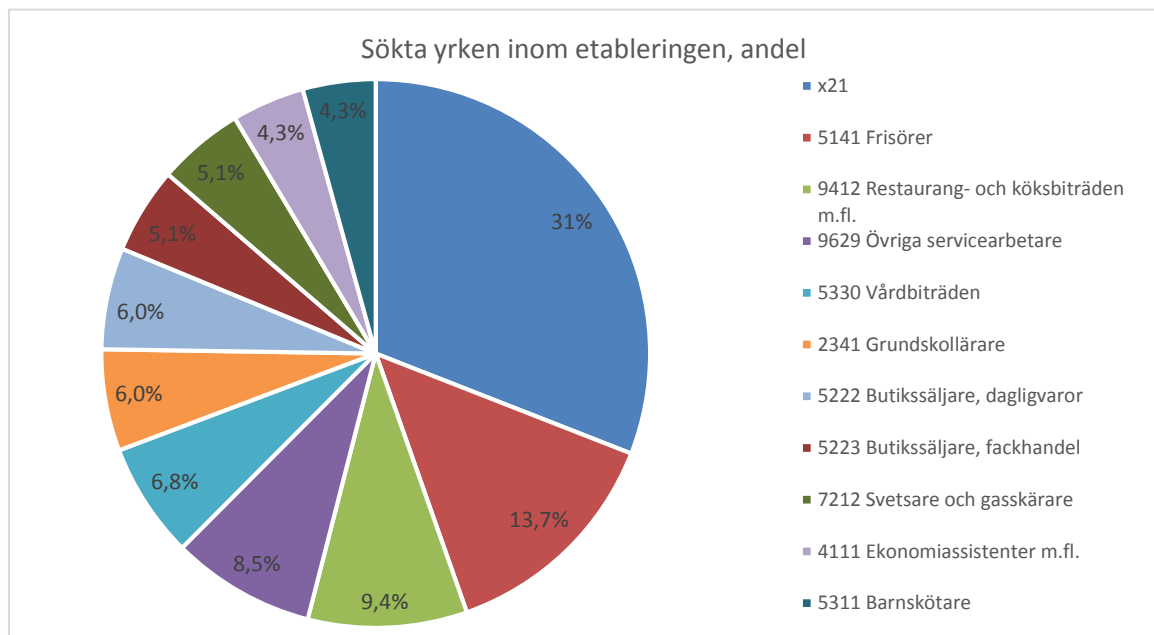
Behovet är störst inom vård och omsorg och socialt arbete samt inom försäljning, hotell, restaurang och service. Arbetsförmedlingen förutspår fler arbeten inom serviceyrkena under 2017 och 2018 då hushållens konsumtion av varor och tjänster kommer att öka. En majoritet av arbetstillfällena finns i och omkring Lund – Malmöområdet vilket gynnar Trelleborgare och Trelleborgs kommun. Inom samtliga av yrkesområdena ovan då bedöms möjligheterna till arbete generellt som god eller medelgoda. Inom IT-sektorn är behovet framöver mycket stort men begränsas då de ofta krävs en hög teknisk högskoleutbildning. Inom hälso- och sjukvårdssektorn är det endast vårdbiträden som inte bedöms ha goda möjligheter att få arbete, de faller dock under kategorin medelgoda möjligheter.

Sökandestatistik över de 10 vanligaste sökta jobben, branschspecifikt nyanlända inom etableringen

För nyanlända inom etableringen ser sökandestatistiken lite annorlunda ut när vi tittar på sökstatistiken över de 10 vanligaste sökta jobben, om vi jämför med kompetensförsörjningsbehovet. Den absolut största andelen benämns hos Arbetsförmedlingen med koden X21 vilket betyder att det är personer som helt saknar arbetslivserfarenhet och/eller utbildning, de har heller inte uttryckt någon önskan kring vad de vill göra och därmed hamnar de i gruppen "ej matchningsbara" hos Arbetsförmedlingen. Man arbetar idag med denna gruppen genom att försöka matcha de mot arbeten utan krav på yrkeserfarenhet (så kallade kategori 9-jobb¹¹). Denna gruppen motsvarar 31%. Därefter är det störst andel (13,7%) som söker arbeten inom frisöryrken, därefter kommer restaurang- och köksbiträden (9,4%) följt av övriga arbeten inom service (8,5%). Inom branscher där behovet av att

¹¹ Källa: Arbetsförmedlingen Syd

anställa är stort finns det fortfarande sökanden, men det är tydligt att behovet hos arbetsmarknaden och individernas egen önskan om vart de vill arbeta ej stämmer överens.¹²

Källa: Arbetsförmedlingen syd, september 2017

Vi kan konstatera att den höga utbildningsbakgrund som finns inom gruppen nyanlända i etableringen inte tas tillvara i dagsläget, och att gruppen själv söker sig till yrken som kräver en lägre utbildning. En anledning kan vara att det inom ramen för etableringen (max 24 månader) i dagsläget inte hinns med att till exempel validera en längre högskoleutbildning för att individen ska kunna etablera sig på arbetsmarknaden inom det område som den utbildat sig inom.

Utifrån målgruppen så är det vidare en stor grupp inom etableringen som inte är aktivt arbetssökande hos Arbetsförmedlingen på grund av olika anledningar så som sjukdom, svag svenskakunskap, föräldralediga etc. samt att en stor grupp bedöms som ej matchningsbara av Arbetsförmedlingen.

Aktivitet efter slutfört etableringsuppdrag september 2017

Vidare kan vi se att det efter slutfört etableringsuppdrag i september 2017 var totalt 44 personer som var i ett arbetsmarknadspolitiskt program via Arbetsförmedlingen, 16 kvinnor och 28 män. Av dessa var det 15 personer som hade en eftergymnasial utbildning, 10 med gymnasial och 7 st med grundskola minst 9 år. 12 personer hade kortare utbildning än 9-årig grundskola.¹³

¹² Statistiken bygger på de 10 vanligaste yrkena som individer inom etableringen söker sig till och omfattar här 117 personer, på Arbetsförmedlingen i Trelleborg, i september 2017. Detta ska alltså ses som en övergripande bild av hur sökandestaistiken ser ut.

¹³ På grund av få personer så kan mer detaljerade uppgifter inte lämnas med risk för att röja identitet.

I Trelleborgs kommun krävs det att arbetssökande ska kunna pendla minst 1,5 timme enkel väg vilket skapar möjlighet att arbeta inom stora delar av Skåne och även Köpenhamn.

Samlad analys av kartläggningarna

I Trelleborgs kommun så hade vi i september 2017 248 personer som ingår i Arbetsförmedlingens etableringsuppdrag. Vi kan se att det är en relativt högutbildad grupp där flera har gymnasieutbildning eller högre. Vad vi också kan se är att gruppen inom etableringen söker sig till mer eller mindre okvalificerade arbeten. Vi kan också se att en relativt liten andel av totalen, hittills 44 personer, kommer ut i en aktivitet efter avslutad etablering. Det är inte bra och Trelleborgs kommun och arbetsmarknadsförvaltningen har därför sedan februari 2017 arbetat aktivt med etablering för denna målgruppen.

Vad som kan anses problematiskt är den grupp (nästan 1/3 av totalen) som hos Arbetsförmedlingen bedöms som "ej matchningsbara" utifrån att de saknar validerbar utbildning eller arbetslivserfarenhet. Detta är en grupp som riskerar att hamna utanför arbetsmarknaden och hamna i långvarigt bidragsberoende. Man kan diskutera vem det är som ska kategorisera målgruppen och riskerna med det, men den springande punkten är att erbjuda de här personerna utbildningar och insatser för att de ska kunna etablera sig kort- och långsiktigt på arbetsmarknaden. Det kan tänkas att det i och med den nya förordningen om utbildningsplikt som träder i kraft 180101 att färre personer kommer att bedömas som just "ej matchningsbara" utan istället kommer att anvisas till studier för att bygga en grund att stå på.

I Trelleborgs kommun arbetar vi sedan februari 2017 med samordnad etablering som innebär att personer som har anvisats till kommunen bokas in på ett gemensamt samtal med Arbetsförmedlingen och Arbetsmarknadsförvaltningen dagen efter ankomst, där etableringsplanen upprättas. I samtalet görs en gemensam kartläggning och utifrån individens kompetens och behov kan vi erbjuda våra samlade insatser. Individen bokas in på insatser så som öppen mottagning och arbets- och samhällsorientering och är i planering inom en vecka från det att de har anlänt till kommunen. Personerna anmäls också till SFI parallellt med andra insatser beroende på vilken service personen behöver.

Trelleborgs kommuns arbete med kompetensförsörjningsbehovet på den lokala arbetsmarknaden

Kraftsamling Trelleborg startade 2012 och är ett samarbete mellan Trelleborgs kommun och näringslivet. Genom att verka för ett för ett bättre företagsklimat i Trelleborg kommer också fler trelleborgare ut i arbete.

Arbetsmarknadsförvaltningen har de senaste åren arbetat aktivt med att bygga hållbara och långvariga relationer med arbetsgivare i kommunen. Tillsammans kan vi bekämpa arbetslösheten i regionen. Arbetsmarknadsförvaltningen ordnar med rekryteringen, allt ifrån att lägga ut annons till att sköta intervjuerna, när företagen flaggar för att de har arbetsbrist. Genom att fler trelleborgare blir

---

självförsörjande skapas ett bättre lokalt företagsklimat vilket också stärker relationen mellan kommun och näringsliv. Under år 2016 har Trelleborgs kommun via *Kraftsamling* genomfört **146** direktrekryteringar och hittills i år, oktober 2017, totalt **178** direktrekryteringar. Det betyder att totalt 324 unika personer på mindre än två år har gått från arbetslöshet till självförsörjning! Vidare har 562 praktikplatser ordnats under 2016 och 2017, av dessa går drygt 20% vidare till en anställning.

Fram tills idag (2017-10-30) har 607 företag tillsammans gett 258385 timmar till arbetslösa trelleborgare. Detta kan se ut på olika sätt; anställning, mentorskap, praktik, rekryteringsutbildningar, branschlösningar eller CSR-insatser.

Tack vare arbete med *Kraftsamling* har kommunen alltid en samlad bild och uppdaterad kunskap om hur kompetensförsörjningsbehovet ser ut. Genom ett tätt samarbete med det lokala näringslivet kan vi snabbt tillhandahålla personal och ordna med rekryteringar utifrån det lokala behovet, samt tillsammans med näringslivet göra speciallösningar och skräddarsy utbildningar så att personer blir anställningsbara. Detta arbetssätt är ett vinnande koncept för både näringsliv, kommun och för den enskilde.

I Trelleborgs kommun ser det vidare ut som i resten av Skåne när det kommer till det lokala kompetensförsörjningsbehovet, och som redovisats tidigare i denna del.

Bilaga 4

Redovisning av befintlig verksamhet nyanlända

Trelleborg, 2017-12-31

Innehållsförteckning

Redovisning av befintliga arbetsmarknadsinsatser	52
Verksamhet i samverkan	52
Arbetsmarknadsförvaltningen	53
Bildningsförvaltningen	54
Arbetsförmedlingen.....	56
Parallella verksamheter och verksamheter som saknas	56
Arbetsprocessen kring individerna	57
Jobbspår	57
Kortutbildade	57
Presentation: Lokala spår.....	59
Modul 1 - fem veckor	59
Modul 2 - flexibelt.....	60
Modul 3 – fyra till sex månader.....	62
Anställning / vidare studier.....	64
Samordnad etablering – en presentation	65
65	
Arbetsmarknads- och samhällsorientering (ASO) – en presentation.....	66

Redovisning av befintliga arbetsmarknadsinsatser

Redovisning av den verksamhet som bedrivits innan överenskommelsen tecknats, i Trelleborgs kommun. Nedanstående insatser är ingen komplett lista över befintliga insatser, utan innehåller främst de insatser som riktar sig mot målgruppen och visar på många exempel av vad som görs. Under varje aktör (inom både kommunens och Arbetsförmedlingens verksamhet) finns mer ingående information.

Arbetsmarknadsförvaltningen har sedan några år tillbaka haft en systematiserad samverkan med Arbetsförmedlingen, både på ärendenivå och på strukturell nivå. Detta samarbete har öppnat upp för varandras utbud och har närmat oss varandra i både riktning och utbud.

Verksamhet i samverkan

Samordnad etablering – projekt via samordningsförbundet Trelleborg, - Ett gemensamt samtal med Arbetsmarknadsförvaltningen och Arbetsförmedlingen bokas in med individen dagen efter dess ankomst till kommunen.

Arbetsmarknadsplanering och etableringsplan upprättas från första dagen i nära samverkan med Arbetsförmedlingen, för individen innebär det en väg in. En gemensam kartläggning görs och utifrån individens kompetens och erbjuds denne samlade insatser. Insatser mot arbete och studier erbjuds från dag ett och arbetsmarknads- och samhällsorientering påbörjas nästkommande måndag, parallellt anmäls individen till SFI. Individerna erbjuds därefter insatser ifrån ordinarie verksamhet. Syftet är att alla aktörer som är inblandade i nyanländas etablering ska samverka. Huvudansvaret ligger hos Arbetsförmedlingen, men även AMF och BF är viktiga komponenter för att nå framgång. Projektet syftar också till att möta upp arbetsmarknadens kompetensförsörjningsbehov. Genom systematiska och samordnade insatser kan etableringstiden kortas ner till under två år per person, något resultaten redan visar. Projektet pågår under perioden 170201-181231.

Arbetsmarknads- och samhällsorientering (ASO) – projekt via

Länsstyrelsen - Arbetsmarknads- och samhällsorientering genomförs enligt lagen (2013:156) om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare samt förordning (2017:829). (fr.o.m. 180101).

ASO har ett starkt arbetsmarknadsfokus i alla delar och riktar sig till alla nyanlända, i första hand de som tillhör etableringen. ASO pågår i fyra veckor med löpande intag. Arbetsmarknaden finns inom alla områden och deltagarna kommer ut på arbetsplatser med lokal förankring flera gånger i veckan, det är vårt jobb att säkerställa att mötet mellan deltagare och olika yrkesgrupper blir av. ASO har vidare ett tydligt friskhetsperspektiv där fokus ligger på att alla både kan och vill. Genom högre service till våra medborgare kommer de på sikt att kunna etableras snabbare.

Intaget till ASO är löpande och systematisk uppföljning sker varje vecka tillsammans med deltagarna. Det teoretiska varvas med praktik genom 35 timmar CSR-insatser; redan första dagen kommer deltagaren i kontakt med en arbetsplats via Kraftsamling Trelleborg. Konkret kan detta innebära att deltagaren möter olika yrkespersoner inom hälso- och sjukvården, utbildnings-

och rättsväsendet eller inom handel. Kopplat till varje CSR-insats förs dialog kring service, yrkeskategori och framtidsprognoser. Det sker alltid diskussioner kring ifall man gör det nödvändiga eller det möjliga för att komma närmre livet som självförsörjande i Sverige.

Efter ASO går individen direkt till APF-SFI (Arbetsplats först), SFI och/eller andra arbetsmarknadsinsatser. Projektet pågår under perioden 170701-180630.

Branschlösningar¹⁴ Branschlösningar riktar sig till branscher/yrken där behovet av arbetskraft är stor. Under 2017 har vi genomfört branschlösningar inom Vård och omsorg, lager/logistik, C-chaufförer och städpersonal.

Arbetsmarknadsförvaltningen ska genom relativt korta utbildningsinsatser, flexibel kompetenspåfyllnad och goda företagssamarbeten skapa rekryteringslösningar som kan appliceras på fler företag och fler personer samtidigt. Branschlösningarna genomförs i samverkan med Bildningsförvaltningen och med arbetsgivare. Under några veckor utbildas personer helt i linje med det kompetensförsörjningsbehov som finns på arbetsmarknaden, och går efter genomförd utbildning till anställning.

Extratjänster – I Trelleborgs kommun är det AMF som har ansvar för att koordinera insats om extratjänster. Alla som erbjuds en extratjänst får samma ersättning. Beslut om extratjänst tas var 6:e månad och kan beviljas i upp till två år. Matchningen mot arbetsgivaren (inom Trelleborgs kommun) sker i nära samverkan med arbetsmarknadssekreterare på AMF vilket skapar en trygghet gentemot både arbetsgivare och arbetstagare (person som erbjuds extratjänsten). Allt arbete sker i nära samverkan med facklig organisation, d.v.s. Kommunal.

Arbetsmarknadsförvaltningen

På Arbetsmarknadsförvaltningen arbetar man utifrån individer och inte målgrupper. Det betyder i praktiken att en person som är inskriven på Arbetsmarknadsförvaltningen kan erbjudas alla insatser, oberoende av vilket land hen kommer ifrån, eller hur länge personen har varit i landet. Utgångspunkten på Arbetsmarknadsförvaltningen är att alla ska ges möjlighet att uppnå sin fulla potential och att det bäst görs genom att utgå ifrån individens förutsättningar utan att låta sig styras av eventuella förutfattade meningar som kan komma med målgruppstänket. Givetvis görs individuella bedömningar, det gäller för alla inskrivna på Arbetsmarknadsförvaltningen.

Nedan listas ett urval av de insatser som finns på Arbetsmarknadsförvaltningen dag. *För fler insatser, se bilaga 1 – överenskommelse för unga till arbete.*

Kraftsamling Trelleborg startade 2012 och är ett samarbete mellan Trelleborgs kommun och näringslivet. Genom att verka för ett för ett bättre företagsklimat i Trelleborg kommer också fler trelleborgare ut i arbete.

Arbetsmarknadsförvaltningen har de senaste åren arbetat aktivt med att bygga hållbara och långvariga relationer med arbetsgivare i kommunen. Tillsammans kan vi bekämpa arbetslösheten i regionen. Arbetsmarknadsförvaltningen ordnar med rekryteringen, allt ifrån att lägga ut annons till att sköta intervjuerna, när företagen flaggar för att de har arbetsbrist. Genom att fler trelleborgare blir självförsörjande skapas ett bättre lokalt företagsklimat vilket också stärker relationen mellan kommun och näringsliv. Under år 2016 har Trelleborgs kommun via Kraftsamling genomfört **146** direktrekryteringar och hittills i år,

---

¹⁴ De lokala jobbspåren som presenteras i överenskommelsen kommer på många sätt att bygga på erfarenheter som har dragits vid utformandet och utförandet av branschlösningarna.

oktober 2017, **178** direktrekryteringar. Det betyder att totalt 324 unika personer på mindre än två år har gått från arbetslöshet till självförsörjning!

Fram tills idag (2017-10-30) har 607 företag tillsammans gett 258385 timmar till arbetslösa trelleborgare. Detta kan se ut på olika sätt; anställning, mentorskap, praktik, rekryteringsutbildningar, branschlösningar eller CSR-insatser.

Arbetsplats först – SFI (APF SFI)

Personer inskrivna i etableringen som blir anvisade via Arbetsförmedlingen samt dubbelspråkiga som är inskrivna på förvaltningen, med eller utan SFI. Syftet är att förbereda söndanen inför språkpraktik eller jobb i kombination med SFI. Målet är språkpraktik eller arbete vid insatsens slut.

Aktivt Jobsök (AJS) lätt svenska

Stöd med att söka arbeten på lätt svenska.

Öppen mottagning

Daglig insats mellan 9-12 och 13-16 för alla som har behov av att få stöd i sitt arbetssökande. Här får man träffa en arbetsmarknadssekreterare.

Mentorskap

Insats för personer som behöver mer kunskap om arbetsmarknaden och/eller ett specifikt yrke. En mentor är en person ifrån arbetslivet som träffar individen under 8 tillfällen en gång i veckan. Syfte: erfarenhetsutbyte och kompetenspåfyllnad.

Bildningsförvaltningen

De insatser som erbjuds nyanlända mot etablering inom Bildningsförvaltningen är:

Kartläggning - Vid inskrivning på Bildningsförvaltningen gör en studie- och yrkesvägledare en kartläggning av individens tidigare skolbakgrund, erfarenhet, intresse samt familj och socialt nätverk.

Studier –

- Yrkesintroduktion (IMYRK) – Elever som läser yrkeskurser på ett yrkesprogram på gymnasiet
- Simundervisning – extra insatser för nyanlända
- Validering och översättning av betyg för elever som är nyanlända
- Arbetsmarknadskunskap mot IM (Introduktionsprogrammet) och SA (Samhällsvetenskapsprogrammet) under våren 2017 .
- Schemalagd studie- och yrkesvägledning till nyanlända och elever på språkintröduktion och yrkesintroduktion.
- Truckutbildning till elever vid Yrkesintroduktion

Yrkes SFI Yrkesinriktad vuxenutbildning utifrån de behov som finns på arbetsmarknaden lokalt. I Trelleborg körs idag två olika utbildningar:

- **Köksbiträde** – 40 veckor. Genomförs i samarbete med Sfi, karaktärlärare och modersmåslärare. Sfi/Sas varvas med teori och praktik. Under utbildningen studerar man 2 dagar i skolan och är 3 dagar på praktik. Det är ett års studier inom restaurangbranschen som skapar goda förutsättningar och ger de rätta kunskaperna för ett arbete inom branschen. Utbildningen ger grundläggande kunskaper för att arbeta i kök och yrkeskunskaperna ska underlätta för studerande att integreras i det svenska yrkeslivet.
- **Svets** – 20 + 20 veckor á 2 etapper. Genomförs i samarbete med Sfi, karaktärlärare och modersmåslärare. Sfi/SVA kommer varvas med teori och praktik. Under utbildningen är studenten 2 dagar i skolan och 3 dagar i skolans verkstad. Utbildningen varvas teoretiskt med praktiskt. I skolan följer du din ordinarie SFI- grupp måndag och tisdag förmiddag. Därefter kommer du undervisas i Yrkessvenska där vi arbetar med begrepp inom ditt kommande yrke. Efter utbildningen kan individen söka sig vidare till den industritekniska inriktning-svets, som skapar goda förutsättningar och ger de rätta kunskaperna för att söka till yrk IW svets utbildningen.
- **Vägledningscentrum med studie- & yrkesvägledare** - +20 år

Läringsutbildningar – för individer med minst färdigt SFI C-betyg, 40 veckor.

- **Barn och fritid** - Utbildningen ger möjlighet till att utveckla kunskaper om olika pedagogiska verksamheter. Det pedagogiska arbetet ger möjlighet till att utveckla förmågan att möta och pedagogiskt leda människor utifrån ett etiskt och inkluderande förhållningssätt. Utbildningen varvar teori och praktik och syftar till att utveckla yrkeskunskaper och en yrkesidentitet.
- **Vård och omsorg** - Genom utbildningen lärs grunderna inom vård- och omsorgsarbetet ut i kombination med studier i svenska. Efter avslutad utbildning finns möjlighet att läsa vidare inom vård och omsorg för att bli undersköterska.
- **Bygg** - Genom utbildningen lärs grunderna inom bygg- och anläggningsarbete ut i kombination med studier i svenska. Efter avslutad utbildning finns möjlighet att läsa vidare inom yrkesområdet.

Bred vägledning - är all den verksamhet som bidrar till att ge barn, elever och studerande kunskaper och färdigheter som underlag för att fatta beslut om framtida studie- och yrkesval. Det handlar till exempel om praktiska arbetslivserfarenheter och aktiviteter för att de ska utveckla självkännet. Genom att utgå från målsättningarna i läroplanerna, olika arbetsformer och metoder kan arbetslivsanknytningar göras till alla ämnen. Den breda vägledningen är all, och utförs av, personals ansvar, det vill säga rektor, lärare, mentorer osv med flera.

Snäv vägledning - är den personliga vägledning som studie- och yrkesvägledaren ger i form av vägledningssamtal, individuellt och i grupp.

Mentorsamtal - Målsättningen är att ge eleverna kunskaper och färdigheter för att kunna fatta beslut i framtida studie- och yrkesval.

Arbetsförmedlingen

På Arbetsförmedlingen används och erbjuds alla insatser till alla inskrivna oavsett om de tillhör etableringen eller ej. Särskilda insatser för nyanlända är följande

SFI – svenska för invandrare

Stöd och matchning - stöd och matchning mot arbete eller studier

Östra Grevie folkhögskola

Humanus – Grundläggande moduler

Alla arbetsmarknadsutbildningar som finns på förmedlingen.

NAD – fritidsaktiviteter (lära sig sy, cykla mm)

Parallella verksamheter och verksamheter som saknas

Regional överenskommelse (RÖK) – Det övergripande syftet med den Regionala överenskommelsen är att underlätta en snabb och effektiv etablering för asylsökande och nyanlända personer. Fokus ligger på att genom samverkan skapa de bästa förutsättningarna för en lyckad integration. Arbetet interagerar med flera andra processer, strategier och samverkansplattformar som inte är överordnade varandra utan har som syfte att aktivt bidra till att stärka varandra. Målgrupp och fokus för RÖK är nyanlända och asylsökande. Detta utesluter emellertid inte att andra målgrupper som har liknande behov tar del av de insatser som RÖK initierar. Områden som är prioriterade i RÖK är *bostäder och bosättning, arbete och kompetensförsörjning, hälsofrämjande insatser, stödja det lokala samarbetet samt utveckla samarbetet med idé buren sektor.*

Många av de samverkans- och utvecklingsbehov som identifieras i RÖK realiseras genom Partneskap Skåne.

Arbetsprocessen kring individerna

Jobbspår

I Trelleborg kommer de lokala jobbspåren att bygga på redan befintligt samverkansarbete mellan kommun och Arbetsförmedling, inte minst utifrån de branschlösningar som redan genomförts under 2017 med goda resultat. Jobbspåren utvecklas utefter arbetsmarknadens behov och spåren nedan ska därför ses som exempel på kommande jobbspår. I framtagandet av spåren har en tät dialog förts med interna och externa parter för att säkerställa att de motsvarar arbetsmarknadens behov.

Spåren som presenteras i överenskommelsen är exempel på hur spår kan komma att se ut, men uppbyggnaden kommer att se ut som presenteras i största möjliga mån. Eftersom jobbspåren ska utvecklas tillsammans med arbetsgivare är vår bedömning att detta är något som ska göras i nära anslutning till att spåren ska starta, detta är också ett sätt för oss att kunna vara flexibla samt trovärdiga gentemot arbetsgivarna. Vår erfarenhet med de branschlösningar som vi har genomfört är just detta och vi avser att bygga vidare på den struktur som vi redan har utvecklat. I Trelleborgs kommun har vi under 2017 redan erbjudit branschlösningar inom områdena vård och omsorg, logistik, lastbil samt lokalvård. Lösningarna har gett goda resultat och resulterat i att individer har kommit ut i självförsörjning snabbt, enkelt och billigt. Även för de individer som inte har kunnat erbjudas en anställning av olika skäl (tackat nej eller inte kunnat fullfölja p g a hälsoskäl) så har de fått en kompetensutveckling och en utbildning som de kommer att ha nytta av i resten av sitt liv.

Vi kommer att under våren 2018 arbeta vidare med utvecklingen av jobbspår, och inte minst göra studiebesök i andra kommuner där man har utvecklat lösningar som fungerar långsiktigt för individerna.

Utmaningen för Trelleborg i de lokala jobbspåren blir framförallt att utveckla jobbspår som inte utesluter någon, oavsett om du är född i Sverige eller inte. Vi tror på inkludering som en del av etablering och det kommer även att kunna härledas i våra jobbspår. Vi kommer därför inte att utveckla jobbspår enbart för nyanlända, utan för alla som matchar kompetensförsörjningsbehovet och arbetsgivarens efterfrågan.

För oss är det vidare viktigt att presentera lösningar som är långsiktiga, för flera individer och för flera arbetsgivare, på både ett individuellt som på ett samhällsnyttigt plan.

I varje startat jobbspår går minst 10 personer. Jobbspåren ska starta senast den 30 juni 2018.

I modulerna är insatserna Samordnad etablering och Arbetsmarknads- och samhällsorientering viktiga instanser som föregår alla jobbspår. Dessa ger individerna grundläggande och aktuell kunskap om arbetsmarknad och samhälle i Sverige som de har stor nytta av när de kommer ut i arbetslivet.

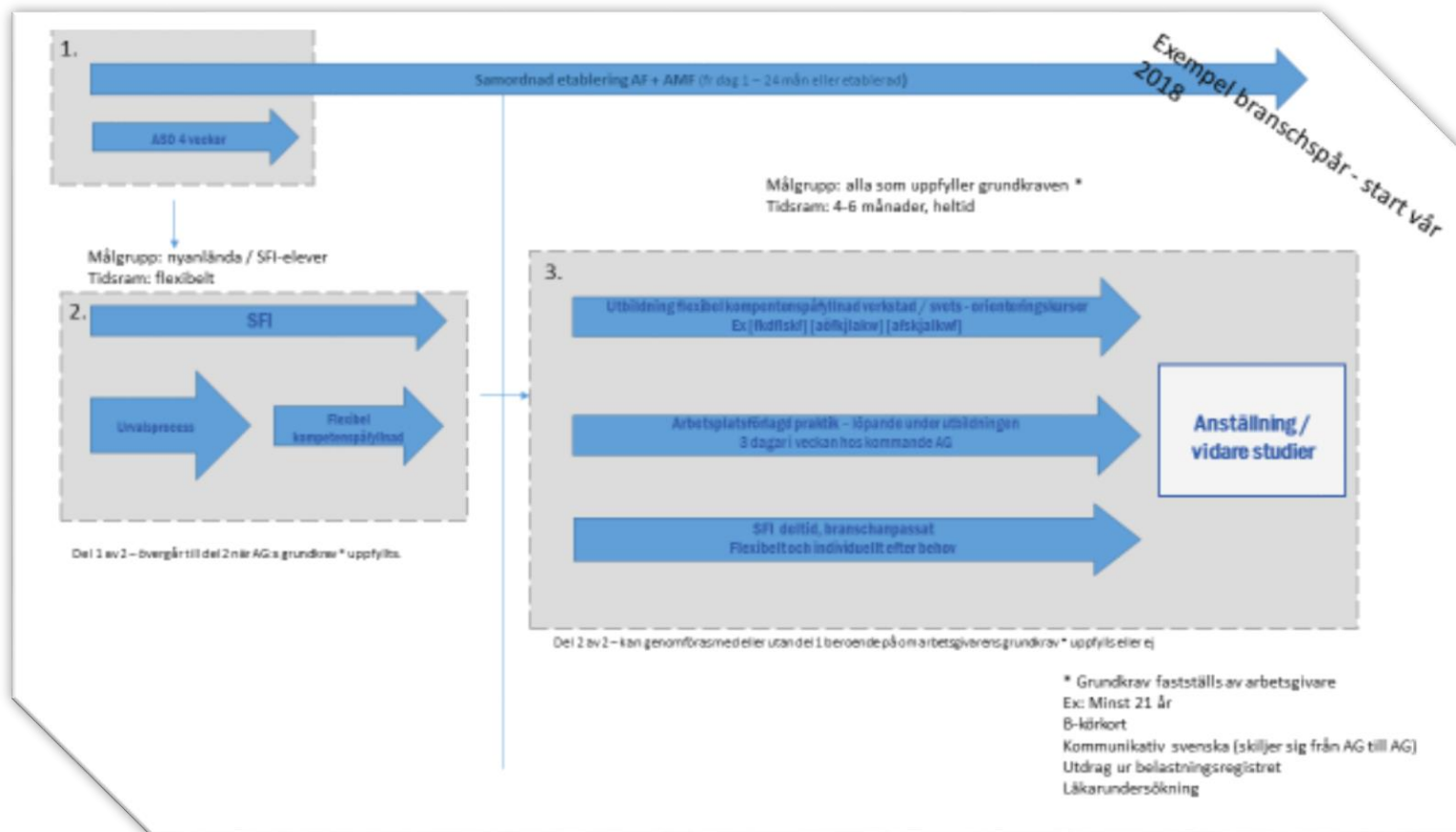
Kortutbildade

I den första omgången av jobbspår som kommer samtliga spår att vara möjliga för kortutbildade att delta i, detta eftersom behovet styrs av arbetsgivarens behov, och inte utifrån tidigare utbildning eller arbetslivserfarenhet hos individen. Däremot kommer ett urval att göras som kommer att titta på andra parametrar, dessa krav ställs av varje arbetsgivare och kommer att sammanställas inför varje jobbspår för att möta arbetsmarknadens och arbetsgivarnas behov. Exempel på sådana krav kan t ex vara; körkort, en minimiålder, utdrag ur belastningsregistret, fysiskt stark etc.

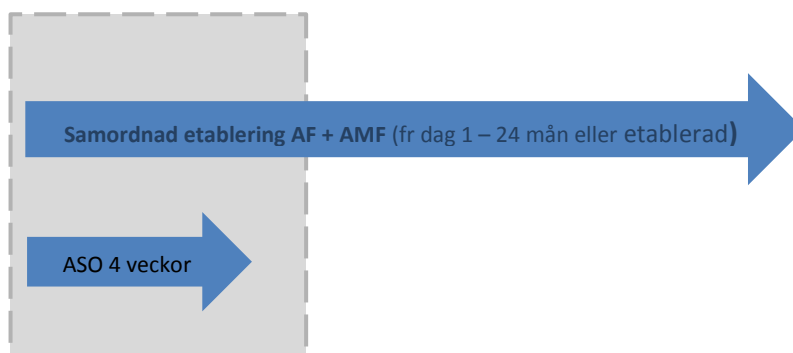
Arbetsgivarperspektivet

I Trelleborg har vi sedan många år tillbaka ett väl utvecklat kontaktnät med det lokala näringslivet. I löpande och regelbunden dialog med företag och arbetsgivare i kommunen har vi redan erfarenhet av utveckling av jobbspår / branschlösningar. Det goda samarbetet kommer att fortsätta, både i jobbspåren men även utanför, och det bygger grunden för allt arbete mot arbetsmarknaden som görs i Trelleborgs kommun. Via Kraftsamling och geentimme.se är arbetet med arbetsmarknadsfokus väl inarbetat i kommunen.

Presentation: Lokala spår

Modul 1 - fem veckor

– den första modulen i Trelleborg ser likadan ut oavsett vilket spår individen sedan går in i. Individen kommer till Trelleborg efter beslut om anvisning och *dagen efter ankomst till kommunen* bokas ett möte in med personen. Genom insatsen **Samordnad etablering**¹⁵ får individerna dagen efter ankomst ett

¹⁵ Se bilaga för mer information om Samordnad etablering.

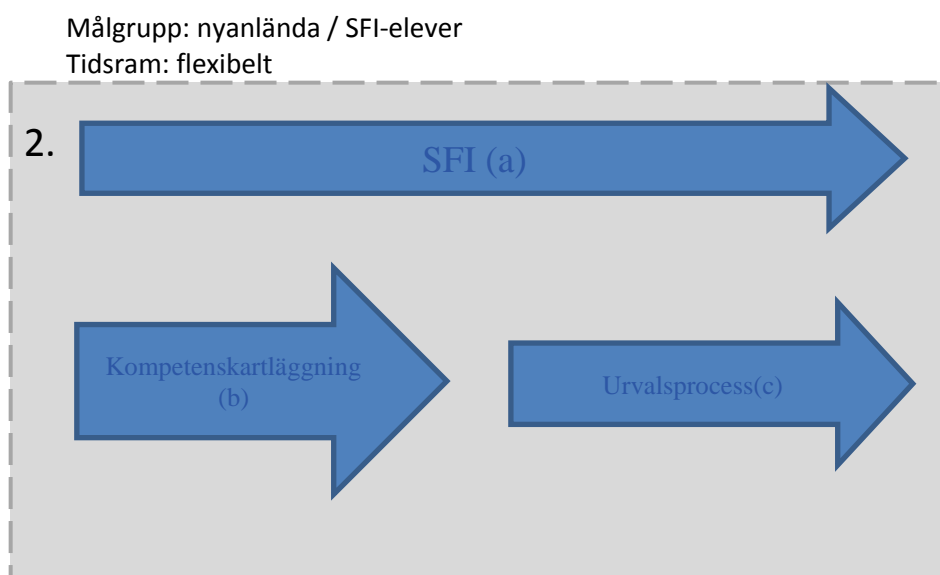
gemensamt inskrivningssamtal med Arbetsförmedlingen och arbetsmarknadsförvaltningen. En etableringsplan hos både Arbetsförmedlingen och en arbetsmarknadsplanering hos kommunen upprättas. Här görs också en gemensam planering med individen mellan kommun och Arbetsförmedling utifrån individens tidigare utbildnings- och arbetslivserfarenhet. Anmälan till Sfi upprättas. Måndagen efter ankomst till kommunen påbörjar individerna **Arbetsmarknads- och samhällsorientering (ASO)**. Här går de i fyra veckor och får omfattande information om arbetsmarknad och samhälle. I ASO ingår det under de fyra veckorna regelbundna besök av representanter ifrån arbetslivet och civilsamhället och gruppen gör även flera studiebesök i veckan på olika arbetsplatser¹⁶. ASO har visat sig vara en fantastisk insats för att de här personerna ska få kunskap om sin nya omvärld och individerna har efter dessa fyra veckor med sig ett aktuellt arbetsmarknadstänk och en god modern kunskap om Sverige på lokal, regional och nationell nivå. Bland annat utifrån jämställdhet, skola, utbildning, arbetsmarknad, hälsa osv.

Tiden i den första modulen pågår i ca 5 veckor, varav ASO står för 4 veckor. Vi anser att det inte finns någon anledning att vänta med arbetsmarknadsinsatser utan att det är av största vikt att individer tillåts att bli aktiva i sin planering så snart som möjligt. Redan här informeras om jobbspår som en möjlighet för snabbare etablering.

Vad gäller samordnad etablering så är individerna kvar i denna insats under hela sin tid i etableringen, max 24 månader.

Modul 2 - flexibelt

I modul två rustas individen fortsatt mot arbetsmarknaden i Sverige. Detta görs via samordnade externa och interna insatser. Arbetsprocessen ser ut som följer:

Del 1 av 2 – övergår till del 2 när AG:s grundkrav * uppfyllts.

¹⁶ Se bilaga för mer information om ASO.

Under hela modul 2 så finns samordnad etablering med i bakgrunden, det innebär regelbunden samverkan och uppföljning med arbetsmarknadssekreterare och arbetsförmedlare, uppdaterade arbetsmarknadsplaneringar samt deltagande i ordinarie verksamhet så som Öppen Mottagning, aktivt jobbsök och intervjuakuten. Syfte med detta är att alla individer ska byggas upp för att kunna gå ut på arbetsmarknad eller i studier. Det ska inte glömmas att målet för nyanlända i etableringen är att de ska etableras. Detta kan ske via jobbspåren, eller utanför dessa. Därför är det av största vikt att individerna upprätthåller aktiva arbetsmarknadsplaneringar och har regelbunden kontakt med sin arbetsmarknadssekreterare, samt arbetsförmedlare. Detta sker systematiskt, minst en gång per vecka.

Detaljerad info om modul 2

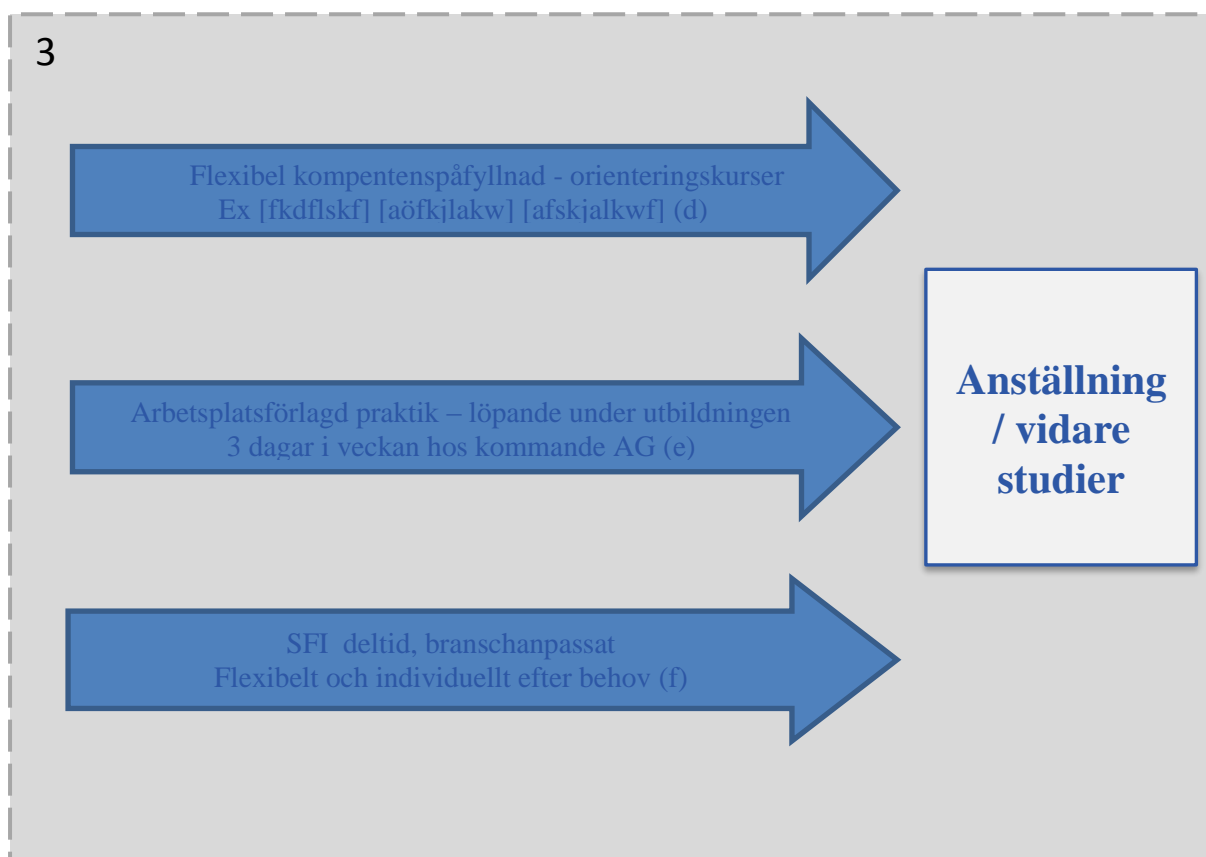
- a) **SFI** - bedömning av individens språknivå görs av behörig lärare. Arbetsmarknadsförvaltningen upphandlar Sfi i Trelleborgs kommun, medan Bildningsförvaltningen är utförare av denna. I kombination med Sfi kan den enskilde ha insatser så som praktik, mentorskap eller annan insats via Arbetsmarknadsförvaltningen. Vi vet att parallella insatser ger bäst resultat, och det arbetar vi utefter. Flexibel kompetenspåfyllnad och tro på individers förmåga och eget ansvar är nyckelord i Trelleborg, något som också leder till fler personer ut i självförsörjning. Då man alltid har en arbetsmarknadssekreterare om man tillhör etableringen pågår en löpande kommunikation om arbete och studier tillsammans med den enskilde, samt möjliga vägar för att komma dit. För de individer som är intresserade av att gå in i ett jobbspår kan detta ske på följande sätt:
- b) **Kompetenskartläggning** – Individer som är intresserade av att gå vidare i ett jobbspår för snabbare etablering på arbetsmarknaden / reguljära studier kommer att erbjudas en kompetenskartläggning för att säkerställa att de har den grundkompetens som arbetsgivaren efterfrågar. I de fall som detta saknas kan individen i vissa fall få insats i form av flexibel kompetenspåfyllnad via arbetsmarknadsförvaltningen. Det kan vara insatser som körkort, kortare rekryteringsutbildning eller annat som arbetsgivaren bedömer nödvändigt för att kunna gå in i nästa modul – jobbspår. I största möjliga mån görs dock denna process i modul 3.
- c) **Urvalsprocess** - det är den enskildes arbetsmarknadssekreterare som gör urvalet av vilka personer som har rätt kravprofil för att kunna gå in i jobbspåret. Urvalet styrs av de krav som arbetsgivaren har ställt, det kan till exempel vara krav på språknivå i svenska, körkort, ålder och tidigare utbildning. Eftersom individen och arbetsmarknadssekreteraren har en tät kontakt (minst en gång i veckan) är det relevant att detta går via arbetsmarknadsförvaltningen. Det ska påpekas när det gäller språkinivå att Trelleborg inte har för avsikt att sätta en gräns för att kvalificera sig till ett jobbspår utifrån ett visst betyg i Sfi utan dessa bedömningar ska alltid ske individuellt. Att lära sig ett språk vet vi görs bäst genom att få träna på språk i naturlig miljö, till exempel på en arbetsplats. Krav som däremot behöver tas i beaktande är att individen kan ta till sig information som ges till dem, säkerhetsinformation osv.

I nästa steg skickas individen på en intervju som genomförs av arbetsmarknadsförvaltningens rekryterare. Även här är utgångspunkten de krav som arbetsgivaren har ställt på sina kommande arbetstagare. Att ha med arbetsgivarna i ett tidigt skede är av yttersta vikt för att det ska leda till en långsiktig lösning för individerna. Tack vare arbetsmarknadsförvaltningens väl utarbetade nätverk med näringslivet i Trelleborg så kan vi utveckla spår efter arbetsmarknadens behov, snabbt,

enkelt och billigt och på så sätt alltid hålla oss ájour med kompetensförsörjningsbehovet på arbetsmarknaden.

I arbetet med jobbspåren så sker en löpande dialog med arbetsgivare och det behov som finns lokalt. Kontakt med arbetsgivare, och utformandet av jobbspår nu och i senare skede, sköts via Arbetsmarknadsförvaltningen. Dock i nära samverkan med bildningsförvaltningen och Arbetsförmedlingen. Arbetsmarknadsförvaltningen har med sitt arbete med kraftsamling och geentimme.se ett väl utarbetat och nära nätverk med arbetsgivare i och utanför kommunen. Detta kommer att gynna både den enskilde och det kompetensförsörjningsbehov som efterfrågas på marknaden. Genom att vara lyhörda och tillmötesgående lyckas vi med att överbrygga matchningsgapet mellan arbetsmarknad och arbetstagare.

Modul 3 – fyra till sex månader

Del 2 av 2 – kan genomföras med eller utan del 1 beroende på om arbetsgivarens grundkrav * uppfylls eller ej

*det är arbetsgivare och arbetsmarknad som styr vilka grundkrav som ska gälla för varje spår. En samlad bedömning görs efter dialog med arbetsgivare om vilka krav som ska gälla för respektive jobbspår.

Jobbspår - genomförande

Trelleborg kommer till en början att erbjuda jobbspår inom följande branscher: *industrispåret, vård och omsorg samt köksbiträde*. Inom samtliga områden är behov av personal stort och vi kan se att behov av personal de närmaste fem

åren är stort ellet mycket stort¹⁷. Spåren ska leda till arbete eller fortsatta studier i kombination med Sfi och praktik.

d) Orienteringskurser – flexibel kompetenspåfyllnad Bildningsförvaltningen kommer att ansvara för genomförandet av orienteringskurserna inom respektive bransch, och karaktärlärare utför undervisningen, i vissa fall kommer detta att utföras internt, i andra fall tas externa föreläsare och utbildare in. Orienteringskurserna utformas i dialog med respektive arbetsgivare för att möta de behov som finns på arbetsmarknaden. Orienteringskurserna kommer att skraddarsys utifrån varje bransch, tillsammans med arbetsgivarna utefter deras behov och innehålla grundläggande yrksteori kombinerat med svenskundervisning på skolan. Det betyder att kraven för respektive spår kommer att läggas på den nivå som gör att alla som genomgått ett lokalt spår blir gångbar inom branschen och kan erbjudas en anställning. Det är av största vikt att erbjudandet till arbetsgivaren presenteras innan jobbspåren sätter igång, samt att avtal och eventuella upphandlingar är klara innan *innan* ett jobbspår sätter igång. Detta eftersom ett jobbspår alltid ska leda till anställning, eller möjlighet att studera vidare, vilket förutsätter ett ordentligt förarbete och en nära kontakt med arbetsmarknad och individernas kommande arbetsgivare.

Alla som deltar i spåren ges samma arbetsmarknadsutbildning.

e) Arbetsplatsförlagd praktik och kommunikation med arbetsgivare

Den arbetsplatsförlagda praktiken pågår parallellt med orienteringsutbildningarna under tiden i jobbspåret. En grund kommer att vara 3 dagar i praktik och 2 dagar i studier. För de som behöver/vill studera Sfi parallellt görs individuella lösningar tillsammans med arbetsgivare och utbildare innan individen påbörjar utbildningen. Det är på arbetsplatsen som individen kommer nära ett arbete och får träffa kollegor och arbetsgivare, och den här delen är därför mycket viktig.

Det är arbetsmarknadsförvaltningen som ansvarar och ordnar med alla arbetsgivarekontakter samt ordnar praktikplatser under jobbspåren. Arbetsmarknadsförvaltningen ansvarar också för uppföljning under tiden som individen är ute i praktik. I samband med att individen går ut i praktik bokas ett möte med Arbetsförmedlingen och med arbetsgivare för att förbereda inför kommande (lönesubventionerade) anställning. Denna goda framförhållning gör att övergången ifrån jobbspår till anställning smidig och utan glapp eller avbrott för den enskilde.

f) Sfi – arbetsplats först-tänk och branschanpassad Bildningsförvaltningen kommer också att ansvara för fortsatt undervisning av svenska / Sfi för de individer som har behov av det¹⁸. Målet är att personerna ska kunna följa sin ordinarie Sfi-klass men utifrån ett individuellt upplägg. I största möjliga mån ska ledord i undervisningen vara arbetsplats först och betyder att utbildningen utformas efter arbetsmarknaden och kommande bransch. Sfi sker parallellt med övriga insatser. För de som har behov av att studera svenska under pågående jobbspår finns möjlighet att genomföra utbildningen under en längre tid. Det gör

---

¹⁷ Källa: Yrkeskompassen, Arbetsförmedlingen

¹⁸ I Trelleborg kommer modul 3 och jobbspåren att vara öppna för alla som uppfyller kraven ifrån arbetsgivarna. Därför kommer inte Sfi att vara obligatoriskt utan något som varje individ själv tar ställning till, i samråd med sin lärare och arbetsmarknadssekreterare, utifrån de krav som arbetsgivaren ställer på kunskap i det svenska språket.

att deltagare som påbörjat ett jobbspår samtidigt slutför utbildningen under olika långa tidsperioder. I Trelleborg ser vi detta som en fördel och ger oss en möjlighet att kunna erbjuda fler personer deltagande i jobbspår så länge arbetsmarknaden efterfrågar arbetskraft utan att behöva exkludera utifrån språknivå.

Anställning / vidare studier

Arbetsförmedlingen kopplas in i tidigt skede (läs mer under arbetsplatsförlagd praktik) för att undersöka individens möjligheter till lönesubventionerade anställningar, och inte minst färdigställa det administrativa arbete som krävs i god tid innan individen faktiskt ska få sin anställning. Allt för att undvika glapp mellan genomfört jobbspår och anställning för individen.

Samtliga jobbspår ger individerna möjlighet att studera vidare inom området, inom vård och omsorg ger branschlösningen möjligheter för individen att studera vidare till vårdbiträde.

Dialog

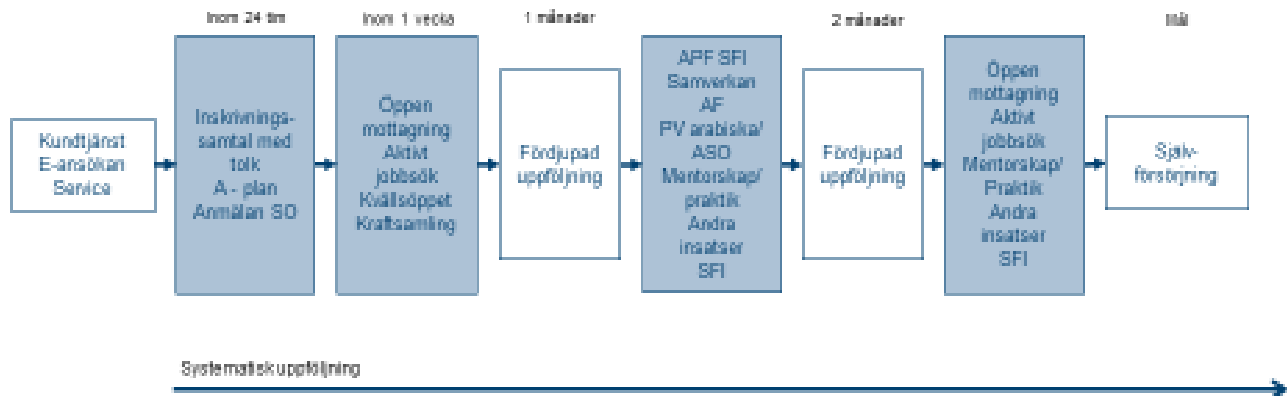
Under pågående jobbspår sker en löpande dialog mellan arbetsgivare, arbetsmarknadsförvaltning, bildningsförvaltning och arbetsförmedling för att säkerställa att processen går framåt. Avstämning med individen sker vid behov. Individen har även hela tiden kontakt med sin arbetsmarknadssekreterare och arbetsförmedlare via Samordnad etablering.

Uppföljning

Parterna är överens om att systematiskt och gemensamt följa upp de individer som är aktuella i jobbspåren. Detta sker genom systematiska mätverktyg och stäms av regelbundet, resultaten redovisas även till nämnd varje månad. Arbetsmarknadsförvaltningen är en fullt ut processtyrd organisation som följer på alla insatser, utfall för dessa och antal personer ut i självförsörjning. Det är därför naturligt att göra så även med jobbspåren. Arbetsförmedling och kommun behöver dock utveckla en gemensam systematik för uppföljning och är överens om att göra detta under våren 2018.

Samordnad etablering – en presentation

Flöde nyanlända

TRELLEBORGS KOMMUN

- Finansierat av Samordningsförbundet Trelleborg
- Samverkan - Arbetsmarknadsförvaltningen, Bildningsförvaltningen, Arbetsförmedlingen
- Pågår mellan 170201-181231
- En arbetsmarknadssekreterare och en arbetsförmedlare arbetar i projektet
- Individer inom etableringen får en gemensam etablerings- och arbetsmarknadsplan en dag efter ankomst till kommunen.
- Gemensamt samtal på Arbetsförmedlingen i Trelleborg.
- **Mål**
  - 60 % ut i självförsörjning efter avslutat etableringsprogram
  - Ta fram en systematisk vägledningsmetod utifrån bristyrken

Arbetsmarknads- och samhällsorientering (ASO) – en presentation

VAD är unikt med ASO?

- Det starka arbetsmarknadsperspektivet
- Teoretisk kurs med stor koppling till svenskt samhälls- och arbetsliv -praktiskt
- Grundläggande principer
- Kravställande –friskhetsperspektiv
- Planeringsveckan –vägledningsövningar, CV, presentationsteknik m.m.
- Vokabulär som utforskar det möjliga

HUR sker ASO?

- 120 timmar
- 4 veckor
- 35 timmar/22 antal CSR-insatser (studiebesök och föreläsare från näringsliv och föreningsliv) för varje deltagare.
- Dag 1 –kontakt med en arbetsplats och yrkespersoner via Kraftsamling
- Dialog kring service, yrkeskategori och framtid
- Har man gjort det nödvändiga eller möjliga med besöket?
- Löpande intag –effektivitet och dynamik
- Vägledningsövningar och värderingsövningar
- Dialog –diskussion –reflektion
- Arbetsmarknads- och jämställdhetsperspektiv i alla delar

VEM erbjuder ASO?

- Etableringssökande
- Den utvidgade målgruppen som är:
  - Familjemedlem eller anhörig med anknytning till person som har rätt att vistas i Sverige och är folkbokförd i kommunen. Man måste ha uppehållstillstånd.
- Vi har tagit ställning till att också erbjuda ensamkommandebarn och ungdomar ASO.
- Kommunernas skyldighet att erbjuda ASO upphör tre år efter det att den nyanlände första gången folkbokfördes i en kommun.

Produktionsapparaten för ASO genomsyras av 4 grundläggande principer Arbetsplats först

Genom studiebesök på arbetsplatser kommer den nyanlände ut på en arbetsplats redan första dagen.

Flexibel kompetenspåfyllnad

Arbetsmarknad inom alla områden; alltid en dialog kring vilka yrkesgrupper man möter inom till exempel hälsa, äldreomsorg, utbildnings-eller rättsväsende.

85/15

Upplägget är anpassat utifrån friskhetsperspektiv och ett fokus på att alla både vill och kan. Det finns också ASO-uppdrag där deltagarna kan ta eget ansvar fullt ut.

Systematisk uppföljning

Deltagarundersökning efter varje block, utifrån upplevelse av kunskap samt nöjdhet av CSR-insatser.

Bilaga 5

Verksamhet i samverkan

Arbetsförmedlingen och Trelleborgs kommun

2017-12-31

Innehåll

Verksamheter och insatser inom respektive identifierat fokusområde	70
Insatskarta	72
Informering, förebyggande och motiverande insatser.....	72
Proaktiva insatser.....	72
Reaktiva insatser.....	73
Befintliga aktiviteter i samverkan som vi vill förstärka eller utveckla.....	73
Proaktiva insatser	73
Reaktiva insatser.....	74
Organisationen – operativt och strategiskt	74
Proaktiva insatser	74
Reaktiva insatser.....	74
Samverkansprocess & samlokalisering	74
Operativ samverkan & ärendesamverkan.....	75
Strategisk samverkan – Styrgruppen DUA.....	75
Övergripande ansvarsfördelning	76
Resurser för samverkan	77
Kommentar om de nya regelverken som träder i kraft 2018-01-01	77
Införandet av utbildningsplikt som träder i kraft 2018-01-01	78

Verksamheter och insatser inom respektive identifierat fokusområde

I detta avsnitt redovisas hur verksamheten ska ske i samverkan och hur den ska se ut och genomföras för att vi ska uppnå målen. Med "vi" avses parterna i överenskommelsen, det vill säga Arbetsförmedlingen och Trelleborgs kommun.

Redan idag finns ett utbyggt samarbete mellan parterna både vad gäller utbildning och arbetsmarknad. Arbetsförmedlingens organisation omfattar till exempel kommunen samt de ungdomar som studerar i annan kommun. Vidare genomförs en rad insatser för att öka etableringen på arbetsmarknaden och i studier för nyanlända.

Tack vare det väl utbyggda samarbetet och de goda relationerna mellan parterna skrivs denna gemensamma överenskommelse.

Syftet med den lokala överenskommelsen är att genom samverkan, utifrån lokala behov, långsiktigt och varaktigt minska ungas arbetslöshet.

Utifrån syftet, kartläggningen av målgruppen och redovisningen av befintlig verksamhet samt det lokala och regionala kompetensförsörjningsperspektivet har vi formulerat uppföljningsbara och kvantifierbara **mål**:

- 8) att minska andelen unga i KAA som varken arbetar eller studerar med:
  - 10 procent år 2018
- 9) att 100 procent utan gymnasieexamen ska bli kontaktade via brev/mail inom 1 arbetsdag och erbjudas motiverande och vägledande insatser¹⁹.
  - Av dessa ska 40 procent i Trelleborg återgå till studier.
- 10) att från aktuell nivå gällande försörjningsstöd minska andelen ungdomar med försörjningsstöd med 10 procent årligen.
- 11) De ensamkommande barn och unga som inte gör progression i skolan ska under 2018 vara inskrivna på Arbetsförmedlingen och i samverkan erbjudas adekata arbetsmarknadsinsatser.
- 12) att andelen ungdomar som har varit arbetssökande mer än sex månader ska minska fram till 2018-12-31 minska²⁰:
  - i Trelleborg från dagens nivå (okt 2015) på 32 procent till 25 procent.
- 13) att i samverkan erbjuda alla nyanlända inom etableringen snabba och enkla lösningar från dag 1 i kommunen för att de ska etableras på arbetsmarknaden.
- 14) att 60% av de nyanlända inom etableringen ska vara etablerade på arbetsmarknaden när deras etableringstid är slut²¹

---

¹⁹ Mål nummer 2 ska följas upp med kvantifierbara värden vid kommande revidering.

²⁰ Andel ungdomar: andelen ungdomar av alla arbetslösa ungdomar som har varit arbetslösa mer än sex månader.

²¹ Följs upp vid kommande revidering.

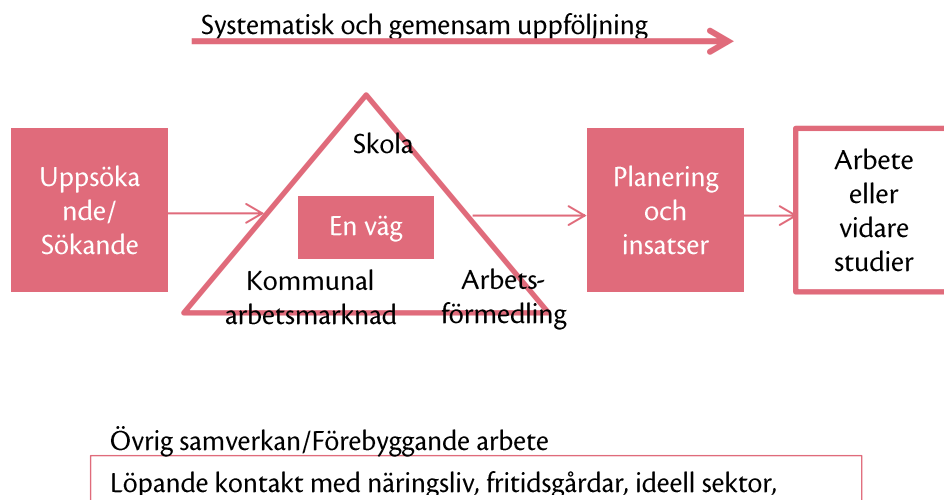
Den verksamhet och de insatser som ska bedrivas för att vi ska nå dessa mål sker inom de identifierade fokusområdena från inventeringen och redovisningen av befintlig verksamhet. Dessa **fokusområden** är:

- Informerande, förebyggande och motiverande insatser
- Befintliga aktiviteter i samverkan som vi vill förstärka eller utveckla
- Organisationen – operativt och strategiskt

Nedan följer en beskrivning av den verksamhet och de insatser som vi har för avsikt att genomföra i samverkan inom varje fokusområde.

Verksamheten/insatserna inom varje fokusområde är både förebyggande/proaktiva och mer åtgärdande/reaktiva.

Insatskarta

Informerande, förebyggande och motiverande insatser

Kommunen ser behovet av att öka andelen elever som fullföljer sin gymnasieutbildning, men även övergången mellan grundskolan till gymnasieskolan samt från gymnasieskolan mot högre studier eller inträdet på arbetsmarknaden behöver bli mer stabil. Likaså ska en högre andel av de nyanlända inom etableringen erbjudas insatser mot studier i de fall som det är den snabbaste vägen till etablering. En nära samverkan mellan kommun och Arbetsförmedling är nödvändigt för detta.

Proaktiva insatser

- Förebyggande insatser i form av samordnad och mer aktiv studie- och yrkesvägledning samt arbetsmarknadskunskap och arbetslivsorientering. Att sätta arbetsmarknaden på schemat i skolorna. På så vis blir näringslivet också en mer naturlig del av "livet efter skolan".
- Att fortsätta med samarbetet mellan Arbetsförmedlingen, kommunens arbetsmarknadssida och utbildningssida vad gäller exempelvis informationsinsatser kring framtidsprognoser och förväntningar i arbetslivet. Identifierat behov av gemensamt motiverande arbete för att sökandena (unga och vuxna) ska få en kvalificerad yrkesutbildning och yrkesinriktning.
- Vid ett tidigare stadium kartlägga och eventuellt validera unga nyanländas tidigare studie- och/eller yrkeserfarenhet för att vidare ta tillvara deras färdigheter och förmågor, bland annat via
- BOSS där ett utvecklingsarbete pågår med att bland annat utforma etableringsplaner och utöka samverkan inom kommunen för att nyanlända elever ska rustas för arbetsmarknaden.
- Att fortsätta med det systematiska och löpande kartläggningsarbete för målgruppen KAA som har utvecklats under 2017 i nära samverkan med utbildningssidan. Detta minskar antalet unga som varken arbetar eller studerar samt ger oss en verklighetstrogen bild av antalet som befinner sig i KAA.

- Att erbjuda alla nyanlända arbetsmarknads- och samhällsorientering för att de ska få med sig arbetsmarknadstänket från dag ett. Genom att erbjuda arbetsplatsbesök och låta deltagarna träffa representanter ifrån olika områden på arbetsmarknaden rusta dem för steget ut i arbetslivet.
- Alla sökanden, inklusive nyanlända i etableringen, erbjuds individuella arbetsmarknadsinriktade insatser från sin första vecka i kommunen. BOSS utforma etableringsplaner och utöka samverkan inom kommunen för att nyanlända elever ska rustas för arbetsmarknaden.
- Kommunen håller sig löpande à jour med den lokala arbetsmarknaden och arbetet med branschlösningar kommer att utvecklas vidare under 2018. Branschlösningar är en insats utifrån det behov som finns på arbetsmarknaden.

Reaktiva insatser

- Vi erbjuder yrkesutbildningar av varierande längd utifrån arbetsmarknadens behov till de som är mest lämpade att gå dem. Sedan tidigare inbjuds alla som slutar gymnasieskolan och har en diagnostiserad funktionsnedsättning till planeringssamtal hos Arbetsförmedlingen.
- Utbildningskontrakt och till viss del traineeplatser kan bli viktiga verktyg som vi avser att använda oss av där så är lämpligt. Anställning sker i samråd med Arbetsförmedlingen och bidrag till lönen lämnas utifrån Arbetsförmedlingens regelverk. Kommunen är en viktig arbetsgivare och besitter en stor bredd i sin verksamhet. För att arbetet med praktik, utbildningskontrakt, traineeplatser etc. ska vara möjligt att genomföra, behöver kommunen öppna upp sig och erbjuda fler platser, inom fler olika arbetsområden på arbetsmarknaden.
- Extratjänster används aktivt i nära samverkan med Arbetsförmedling och fackförening. Kommunen är utförare av insatsen och ansvarar för den.

Befintliga aktiviteter i samverkan som vi vill förstärka eller utveckla

Kommunen och Arbetsförmedlingen har redan ett väletablerat samarbete och detta avser vi att fortsätta med, förstärka och utveckla inom överenskommelsen.

Proaktiva insatser

- Att i samverkan fortsätta att utveckla verktyg för tidigare kartläggningar av unga, och vuxna, nyanländas behov, mål och förutsättningar för att skapa en god grund för fortsatt individuell planering.
- Marknadsföra utbildningar mer aktivt. Genom förslagsvis näringslivsråd och olika kommunorganisationer kan branschens rekryteringsbehov identifieras över tid och eventuellt via gemensamma insatser; exempelvis genom "Ge en timme". Kommunen står nära idéburna sektorn och kan vid behov engagera denna sektor.
- Att samordna insatser med Arbetsförmedlingen och kommun via samordnad etablering för att varje individ ska ges samma möjligheter att etableras på arbetsmarknaden.

Reaktiva insatser

- Utveckla redan befintlig välfungerande synkad handlingsplan för att göra processen mer effektiv. Fler och systematiska möten med genomgång av sökande och bokande av flerpartssamtal.
- Att samverka ännu närmre när det nya gemensamma statistikverket införts.

Organisationen – operativt och strategiskt

Efter att ha kartlagt befintliga verksamheter och insatser konstateras att en hel del samverkan redan sker på olika plan och nivåer. Vad gäller nyanlända har ett antal arbetsprocesser och insatser skapats i samverkan för denna målgrupp med goda resultat för individen. Det arbete som har påbörjats kring just samsyn och värdegrund för att öka ungas och vuxna nyanländas etablering på arbetsmarknaden kommer dock att fortgå. Arbetsförmedlingen och kommunen har skilda förutsättningar, men arbetar mot samma mål och därför krävs en utvecklad samsyn för mer effektivt resursutnyttjande. På sådant vis kan även dubbla/parallella insatser ses över. Detta gäller allt samverkansarbete oavhängigt målgrupp.

Det har konstaterats att det inte existerar ett tillräckligt strategiskt perspektiv vare sig på allt det goda sociala samverkansarbete som sker och inte heller kring alla de goda samverkansaktiviteter och projekt som bedrivs. Det finns som en följd av detta vare sig någon struktur för och inte heller någon strategisk ledning kring dessa frågor.

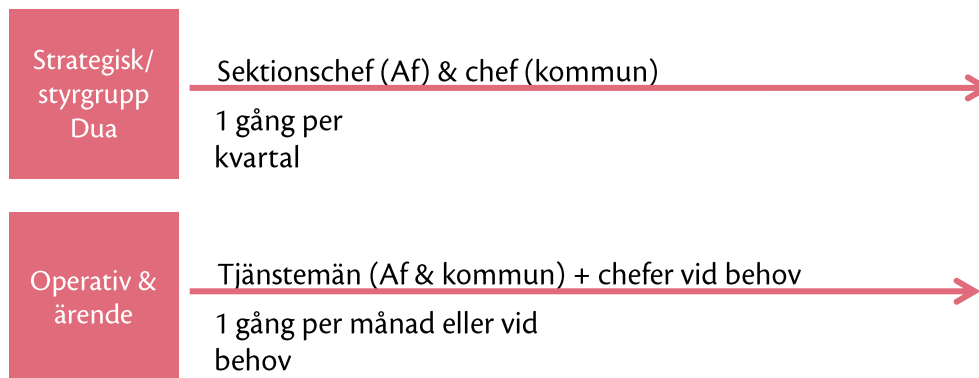
Proaktiva insatser

- Utveckla gemensamt värdegrundsarbete kring förhållningssätt, på både operativ och strategisk nivå, samt hur vi jobbar för att få sökande att ta ansvar för sin egen planering.
- Fortsatt arbeta för att upprätta gemensamma planeringar för både unga och nyanlända utifrån ett systematiska arbetsmetoder.
- Utifrån arbetet som gjorts inom Ung Arena fortsatt arbeta fram metoder för en ökad delaktighet för unga i kommunen. Kommunstyrelsen tar beslut om hur detta ska göras i januari 2018.

Reaktiva insatser

- Utveckla samlokalisering och samverkansprocesser med anledning av aktörernas omorganiseringar (både inom Arbetsförmedlingen och kommunala aktörer).

Samverkansprocess & samlokalisering

Operativ samverkan & ärendesamverkan

Ovanstående kan ske genom både digital kommunikation samt genom en fysisk samarbetsarena. De operativa arbetsgrupperna består av arbetsmarknadssekreterare, handläggare, lärare, arbetsförmedlare/ungdomshandläggare, SYV:are m.fl. som följer upp en gång per månad inom kommunens arbetsmarknadssida.

Samlokaliseringen ska initialt vara att Arbetsförmedlingen och kommun träffas minst en gång i veckan utifrån individens behov. Detta gäller för både unga och nyanlända.

I januari 2016 ska Kommunens studie- och yrkesvägledare träffas tillsammans med arbetsförmedlare för att jobba fram ett konkret systematiskt arbetssätt i de förebyggande och proaktiva insatserna. För att kommunen ska möta behoven hos t.ex. nyanlända elever i gymnasieålder är det viktigt att ha en organisation och ett arbetssätt med en hög grad av flexibilitet.

Kommunens arbetsmarknadssida kommer i samverkan med Arbetsförmedlingen genomföra arbetsmarknadskunskap i skolan. Även ensamkommande ungdomar kommer få arbetsmarknadsplanering/individuell planering av en arbetsmarknadssekreterare/handläggare/SYV:are.

Den operativa samverkan sker på medarbetarnivå, men vid behov kan chef kopplas in. Konstellationen träffas en gång per månad eller vid behov. Identifierade mötesforum (t.ex. FINSAM) samordnas och koordineras då de mer eller mindre har samma frågor/många beröringspunkter. Mötet fungerar som ett samordnande och koordinerande forum för arbetet med frågorna.

Arbetsgrupper/samarbeten kopplas till de olika områden som mötet arbetar med. Dessa kan bestå av samarbeten mellan chefer, medarbetare eller både och. På så sätt samlas alla frågor som rör etablering, utbildning, arbetsmarknad och samverkan under ett mötesforum. Varje deltagande part utser sina representanter i mötet. Representanterna har en viktig roll att både inhämta kunskap internt och förankra de frågor som drivs i respektive organisation.

Strategisk samverkan – Styrgruppen DUA

För att säkerställa att överenskommelsen fortsätter att vara ett relevant verktyg för arbetet mot att minska ungas arbetslöshet tillsätts en strategisk Dua-styrgrupp bestående av sektionschefer (Af) och chefer från Kommunen.

Styrgruppen ska bevaka hur arbetet inom överenskommelsen fortskrider, ansvara för att uppföljningar görs samt förbereda för kommande revideringar. Rapportering sker i Arbetsförmedlingens respektive Kommunens ordinarie rutiner.

Styrgruppen träffas minst 1 gång per kvartal, inom både Arbetsförmedlingens och Kommunens verksamhetsutrymmen.

Övergripande ansvarsfördelning

Arbetsförmedlingen och kommunen har ett gemensamt ansvar för samverkan och utvecklingen framgent. Chefer ansvarar för att medarbetare har fysisk avsatt tid för samverkan. Hur det "blir verkstad" av processerna sker under dessa möten. Likaså är administreringen ett gemensamt ansvar för att samtliga processer ska fungera.

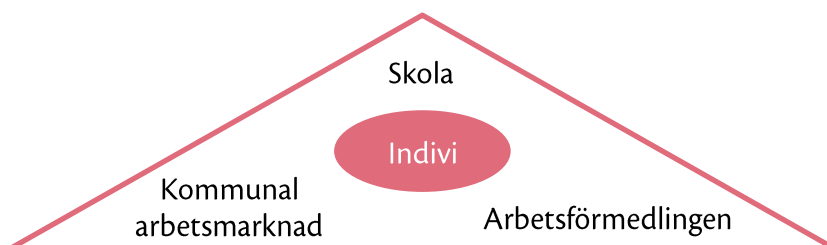
Det finns ett gemensamt ansvar för att följa upp och skapa matchade platser för utbildningskontrakt, traineeplatser, praktik och alternativa arbetsgivare för arbetsökande. Arbetsförmedlingen stöttar i den kommunöverbyggande kommunikationen vad gäller tillgång till fler platser att matcha deltagare mot. Kommunen och Arbetsförmedlingen ansvarar i samverkan för kontakten med näringslivet.

Kommunen ansvarar för att löpande registrera deltagarens aktiviteter under placeringstiden och överföra denna information till Arbetsförmedlingen. Personuppgiftslagen (1998:204) med tillhörande förordning, ska iakttas vid all hantering av personuppgifter.

Arbetsförmedlingen åtar sig att ansvara för dokumentation på individnivå för att möjliggöra nationell uppföljning.

Parterna är överens om att inom överenskommelsen ta fram en struktur för rapportering mellan parterna.

Kommunen och Arbetsförmedlingen har ett gemensamt ansvar för att vi utvecklar en kommunöverbyggande samverkan på operativ nivå över tid. Här kan Samordningsförbunden fungera som stödaktör.

Arbetsförmedlingen har ett nationellt uppdrag att verka för att förbättra arbetsmarknadens funktionssätt genom att: effektivt sammanföra dem som söker arbete med dem som söker arbetskraft, prioritera dem som befinner sig långt från arbetsmarknaden, bidra till att stadigvarande öka sysselsättningen på lång sikt.

Arbetsförmedlingen tar fram och informerar om framtidsprognoser.

Arbetsförmedlingen samverkar med kommunen kring arbetsmarknadskunskap i skolan. Lönesubventioner utgår i de fall det är möjligt. För att möjliggöra nationell uppföljning dokumenterar Arbetsförmedlingen på individnivå.

Kommunal arbetsmarknad ansvarar för rekrytering & matchning utifrån individens & arbetsgivarens behov; på arbetsmarknaden genom t.ex. praktik, trainee & mentorskap. Man har en central roll i arbetsmarknadskunskapen & andra utbildningar. Även kontakten med lokala arbetsgivare & det "näringslivsnära" förhållningssättet ingår i ansvaret & externt. I det arbete som tar sikte på kompetensförsörjningsbehoven ingår CSR som ett centralt inslag.

Skolan ansvarar för den reguljära utbildningen & vuxenutbildningen (både teoretiska & mer praktiska med yrkesutbildning) samt dess marknadsföring. Ansvar för informerande, förebyggande och motiverande insatser med studie- och yrkesvägledare, pedagoger och

Resurser för samverkan

I huvudsak finansieras det som görs inom samverkan inom ramen för befintliga verksamheter. Inom ramen för detta finns både handläggare, SYV:are, pedagoger, samordnare, chefer m.fl.

Vad gäller eventuella utbildningskontrakt, trainee- och extratjänster är dessa till viss del finansierade genom statsbidrag. Vid samverkan kring utbildningsplatser över kommungränser kan den som anställer ha möjlighet att återsöka mellanskillnaden hos hemkommunen.

Såväl kommunen som Arbetsförmedlingen kommer att söka kompletterande finansiering när och om sådana möjligheter finns.

När det gäller personella resurser så representerar en sektionschef Arbetsförmedlingen i styrgruppen. Samma chef representerar även vid behov gruppen med enhetschefer. Vidare deltar en arbetsförmedlare i arbetsgruppens arbete. En arbetsförmedlare samverkar med kommunen, vårdgivare och Försäkringskassan inom ramen för tidiga skolsamverkan. I övrigt arbetar tre arbetsförmedlare med unga i Trelleborg och som är inskrivna på Arbetsförmedlingen.

Kommentar om de nya regelverken som träder i kraft 2018-01-01

Regelverket som preciseras enligt Lag (2017:584) om ansvar för etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare samt i Förordning (2017:819) om ersättning till deltagare i arbetsmarknadspolitiska insatser gör att nyanländas etablering i arbets- och samhällslivet i större utsträckning ska harmoniseras med det regelverk som gäller för övriga arbetssökande.

Kommunens arbetsmarknads- och samhällsorientering, Sfi samt andra arbetsmarknadsinsatser kommer falla inom ramen för det arbetsmarknadspolitiska programmet. Arbetsförmedlingen kommer, liksom idag, fortsättningsvis att ansvara för samordningen av nyanländas etablering, i samverkan med kommunen. Kommunen och Arbetsmarknadsförvaltningen behöver därför kommunicera ut sina insatser tydligare för att Arbetsförmedlingen fortsatt ska anvisa nyanlända till insatserna.

Att nyanlända kommer omfattas av ett proportionerligt åtgärdssystem innebär att den som inte deltar i de insatser som bedöms som nödvändiga för att få ett arbete skulle kunna förlora delar av eller hela sin etableringsersättning. Det leder till att fler sökande eventuellt riskerar att diskvalificera sig från

programmet då Arbetsförmedlingen skulle kunna stänga av fler individer, Det i sin tur kan leda till att fler söker kompletterande försörjningsstöd i kommunen. Eftersom individen hos Arbetsförmedlingen tackat nej till insats och/eller brutit sin planering på annat sätt blir det eventuellt ett avslag på kommunens försörjningsstöd också. Nyanländas behov ska i största möjliga mån tillgodoses genom statliga ersättningar och gruppen ska förskonas från att söka ekonomiskt bistånd innan, under och efter etableringen. Detta föranleder dock intensifierad dialog med den lokala Arbetsförmedlingen för att hitta sätt för individen att återgå till Arbetsförmedlingens program.

I dagsläget är det oklart ifall etableringsersättningen kommer hamna ur fas på grund av att ett nytt system ska införas, dock är ledtiderna inte klara än. Det finns m.a.o. indikationer och en risk för att "glappet" kommer öka under övergångsperioden. Under detta glapp kommer kommunen istället ta det yttersta ekonomiska ansvaret. Förändringen kräver därför en successiv och synkad överflyttning där Försäkringskassans system dockar i Arbetsförmedlingens.

Att etableringen blir en del av ett arbetsmarknadspolitiskt program skulle alltså kunna leda till att fler nyanlända skrivs in på arbetsmarknadsförvaltningen. För att hantera de framtida förändringarna blir det än mer viktigt med samverkan och högre krav på kommunikation mellan arbetsmarknadsförvaltningen och Arbetsförmedlingen. Kommunen har en central och viktig roll för nyanländas etablering. Det finns möjlighet att anpassa kommunens insatser som kan bidra till en effektivare etableringsprocess. Att synkronisera insatserna så att de dockar i varandra leder till en ökad flexibilitet och effektivitet för den nyanländas etablering.

Införandet av utbildningsplikt som träder i kraft 2018-01-01

Förändringarna preciseras i Förordning (2017:820) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare.

Från och med den 1 januari 2018 skärper regeringen kraven på alla arbetslösa som bedöms vara i behov av utbildning att söka och ta del av utbildning som ges inom arbetsmarknadspolitiken. Regeringen inför samtidigt en utbildningsplikt för nyanlända. Utbildningsplikten innebär att alla nyanlända som tar del av Arbetsförmedlingens etableringsinsatser, och som bedöms vara i behov av utbildning för att kunna komma i arbete, kan anvisas att söka och ta del av utbildning, annars kan ersättningen enligt den nya lagstiftningen komma att dras in. I huvudsak ska de ta del av utbildningsinsatser i form av Sfi, samhällsorientering och vuxenutbildning. En nyanländ som har kort utbildning och som därför inte bedöms kunna komma i arbete under sin tid i Arbetsförmedlingens etableringsprogram ska i huvudsak ägna sig åt utbildning. Om en nyanländ däremot bedöms ha förutsättningar för att kunna etablera sig på arbetsmarknaden ska insatser sättas in för att matcha individen till arbete, på samma sätt som tidigare. Detta gäller all utbildning som kan bedrivas inom ramen för ett arbetsmarknadspolitiskt program med aktivitetsstöd, utvecklingsersättning eller etableringsersättning.

Nyanlända som har kort utbildning och som av Arbetsförmedlingen inte bedöms kunna komma i arbete under sin tid i Arbetsförmedlingens etableringsprogram, kan anvisas till utbildning. Något som kan påverka kommunen märkbart.

Den nya lagen ställer högre krav på fungerande samverkan och kommunikation mellan kommun och Arbetsförmedlingen för att skapa samsyn för när/om det är aktuellt med utbildning framför andra arbetsmarknadsinsatser. Regeringen har

tydligt gått ut med att alla som kan jobba ska jobba. Alla nyanlända ska i normalfallet ta del av Sfi, arbetsmarknads- och samhällsorientering och andra insatser för att kunna etablera sig på arbetsmarknaden. Om en person har tidigare arbetslivserfarenhet och bedöms kunna matchas till ett arbete så är det detta som ska vara fokus. Utbildningsplikten gäller de personer som bedöms behöva utbildning för att kunna matchas till arbete.

En viktig utgångspunkt för att tillämpningen av regelverket ska fungera är att det alltid behöver göras en individuell arbetsmarknadspolitisk bedömning om utbildning är mest ändamålsenligt för individens etablering. Dessutom måste också mottagningskapaciteten inom vuxenutbildningen innan Arbetsförmedlingens anvisning säkerställas. Införandet av utbildningsplikten kräver förberedelse och dialog gällande detta med Arbetsförmedlingen lokalt.

Detta skulle kunna innebära dels att Arbetsförmedlingen anvisar fler nyanlända till utbildning, men det skulle även kunna innebära att arbetsmarknadsförvaltningen behöver satsa mer på arbetsmarknadsinsatser för fler matchningar till arbetsmarknaden. Med förändringen blir det ännu viktigare att arbeta för en synkronisering av insatserna och för en samsyn i planeringen mot arbete så att alla involverade parter drar åt samma håll och arbetar tillsammans för individens snabbaste och mest hållbara väg till självförsörjning.